

V I Lenin

Kan bolsjevikerna behålla statsmakten?

Förord till andra upplagan

Denna broschyr skrevs som framgår av texten i slutet av september och avslutades den 1 oktober 1917.

Revolutionen den 25 oktober förde den i skriften ställda frågan över från det teoretiska till det praktiska planet.

Frågan bör nu besvaras i handling, inte i ord. De teoretiska argumenten mot ett bolsjevikiskt maktövertagande är ytterst svaga. De har smulats sönder.

Det gäller nu för den avancerade klassen proletariatet, att i praktiken bevisa arbetar- och bonderegeringens livsduglighet. Alla medvetna arbetare, alla aktiva och hederliga bönder, alla arbetande och utsugna människor kommer att spänna alla sina krafter för att lösa denna väldiga historiska fråga i praktiken.

Till verket, alla till verket. Den socialistiska världsrevolutionens sak måste och kommer att segra.

Petersburg den 9 november 1917

N Lenin

Publicerat i broschyren N Lenin, *Kan bolsjevikerna behålla statsmakten?* i serien Soldat- och bondebibliotek, Petersburg 1918

* * *

Vad är det som alla riktningar är ense om, från Retj till och med Novaja Zjizn, från kornilovkadeterna till halv bolsjevikerna – *alla* med undantag av bolsjevikerna?

Det är att bolsjevikerna antingen aldrig dristar sig att ensamma ta hela statsmakten eller att de, om de vågar det och gör det, inte kommer att kunna behålla den ens under den allra kortaste tid.

Ifall någon invänder att frågan om att bolsjevikerna ensamma skulle ta hela statsmakten alls inte är någon reell politisk fråga, att endast någon "fanatiker" i sin allra värsta egenkärlek kan anse den för reell, så kommer vi att vederlägga denna invändning genom att anföra exakta uttalanden av de mest ansvarsfulla och mest inflytelserika politiska partier och riktningar av olika "färg".

Men till en början ett par ord om den första av de antydda frågorna, nämligen om bolsjevikerna ensamma kommer att drista sig att ta hela statsmakten i sina händer. Redan på allryska sovjetkongressen hade jag tillfälle att besvara denna fråga med ett kategoriskt "ja", vilket jag ropade från min plats under ett av Tseretelis ministertal. Och jag har varken i pressen eller i muntliga uttalanden påträffat förklaringar av bolsjeviker om att vi inte bör ta makten ensamma. Jag anser fortfarande, att ett politiskt parti i allmänhet, och i synnerhet den avancerade klassens parti, inte skulle ha något existensberättigande, vore ovärdigt att kalla sig parti och i alla avseenden vore en ynkelig nolla om det avstod från att ta makten när möjlighet erbjuder sig.

Vi skall nu anföra uttalanden av kadeter, socialistrevolutionärer och halvbolsjeviker (jag skulle hellre vilja säga fjärdedels-bolsjeviker) i den fråga som intresserar oss.

Retj skriver i sin ledare den 16 september:

”I Alexandrateaterns salong råder oenighet och förvirring och den socialistiska pressen återspeglar samma bild. Endast bolsjevikernas åsikter utmärker sig för bestämdhet och rätlinjighet. På konferensen är detta minoritetens åsikter. I sovjeterna är det en ständigt växande strömning. Men trots allt deras ordrika övermod, skrytsamma fraser och demonstrativa självförtroende är bolsjevikerna med undantag av ett fåtal fanatiker tappra endast i ord. På eget initiativ skulle de inte försöka att ta ’hela makten’. Desorganisatörer och nedrivare par excellence* är de i själva verket feiga stackare som i djupet av sitt hjärta mycket väl är medvetna om både sin inre okunnighet och sina nuvarande framgångars kortvarighet. De vet lika bra som vi alla att den första dagen av deras slutliga triumf även skulle bli den första dagen av deras hastiga fall. Ansvarslösa till själva sin natur och anarkister vad metoder och tillvägagångssätt beträffar är de tänkbara endast som en av det politiska tänkandets riktningar, eller rättare sagt som en av dess abnormiteter. Det bästa sättet att för många år göra sig kvitt bolsjevismen, att förfaga den, vore att anförtro landets öde åt dess ledare. Och om man inte vore medveten om det otillåtliga och fördärliga i dylika experiment, så skulle man av förtvivlan kunna besluta sig för att tillgripa även ett sådant heroiskt medel. Lyckligtvis, upprepar vi, strävar i själva verket dessa sorgliga dagens hjältar själva ingalunda efter att ta hela makten. De är under inga omständigheter kapabla till skapande arbete. Hela deras bestämdhet och rätlinjighet inskränker sig således till den politiska talarstolens, till mötesfraseologins område. Praktiskt kan man inte från någon synpunkt ta deras position i beaktande. I ett avseende har den emellertid även en viss reell verkan: den gör att alla övriga schatteringar av ’det socialistiska tänkandet’ ställer sig avvisande till den ...”

Så resonerar kadeterna. Och detta är den uppfattning som det största, ”härskande och regerande” partiet i Ryssland, ”socialistrevolutionärerna”, gett uttryck åt i en likaledes osignerad, dvs redaktionell ledare i deras officiella organ Delo Naroda den 21 september:

”Om bourgeoisin inte önskar samarbete med demokratin före konstituerande församlingen på den av konferensen fastställda plattformen, så måste en koalition uppstå inom själva konferensen. Det är ett tungt offer för dem som försvarar en koalition, men det måste göras även av dem som propagerar en ’ren linje’ ifråga om makten. Vi befarar likväl att en överenskommelse här möjligen inte kommer till stånd. Och då återstår den tredje och sista kombinationen: den hälft av konferensen som *principiellt* försvarat iden om maktens homogenitet måste organisera makten.

Låt oss säga det rent ut: *bolsjevikerna måste bilda regering*. De har med den största energi tillfört den revolutionära demokratin hat mot koalitionen, utlovat den allehanda välsignelser efter ’kompromisspolitikens’ avskaffande och tillskrivit den senare landets alla olyckor.

Om de var medvetna om verkan av sin *agitation*, om de *inte bedrog massorna*, så är de *skyldiga* att lösa in de växlar de utställt till höger och vänster.

Frågan är klart ställd.

De får inte göra några fåfänga ansträngningar att dölja sig bakom några i all hast uppfunna teorier om det omöjliga för dem att ta makten.

Dessa teorier kommer demokratin inte att godkänna.

Samtidigt måste koalitionsanhängarna garantera dem fullt stöd. Det är de tre kombinationer, de tre vägar som vi står inför – några andra finns inte!” (Kursiv av Delo Naroda)

Så resonerar socialistrevolutionärerna. Och så till sist den ”position” – ifall försök att sitta mellan två stolar kan kallas position – som företräds av ”fjärdedelsbolsjevikerna” i Novaja Zjizn och som hämtats ur en redaktionell ledare i denna tidning den 23 september:

”Om koalitionen med Konovalov och Kisjkin åter kommer till stånd, så blir det endast en ny kapitulation av demokratin och ett upphävande av konferensens beslut om en ansvarig regering på plattformen av den 14 augusti ...

En homogen regering av mensjeviker och socialistrevolutionärer kommer lika litet att kunna känna sin redovisningsskyldighet som de ansvariga socialistiska ministrarna i koalitionsregeringen gjorde det ... En sådan regering vore inte endast oförmögen att kring sig samla revolutionens ’levande krafter’, utan den skulle inte heller kunna räkna på något som helst effektivt stöd av revolutionens förtrupp, dvs proletariatet.

* Företrädesvis, framför alla andra. – Red

En homogen regering av en annan typ, en 'proletariatets och fattig-böndernas' regering, vore likväl ingen bättre utan en ännu sämre utväg ur situationen, egentligen ingen utväg alls utan helt enkelt ett platt fall. En sådan paroll framförs förresten inte heller av någon undantagandes i tillfälliga och trevande anmärkningar i Rabotjij Put, vilka sedan systematiskt 'förtydligas'." (Denna skriande osanning är "dristigt" skriven av ansvariga journalister, som rentav glömt Delo Narodas ledare av den 21 september ...)

"Formellt har bolsjevikerna nu låtit parollen 'All makt åt sovjeterna' återuppstå. De slopade den när sovjeterna efter julidagarna genom centrala exekutivkommittén definitivt slog in på den aktiva antibolsjevikiska politikens väg. Nu däremot kan man inte bara anse att 'sovjetlinjen' blivit tillrättalagd, utan det finns all anledning att räkna med att bolsjevikerna kommer att ha majoritet vid den planerade sovjetkongressen. Under sådana omständigheter innebär den av bolsjevikerna återupptagna parollen 'All makt åt sovjeterna' en 'taktisk linje' som just är inriktad på proletariatets och 'fattigböndernas' diktatur. Visserligen innefattar sovjeterna även bondedeputerades sovjeter och bolsjevikernas paroll förutsätter alltså en regering som stöder sig på den övervägande delen av Rysslands hela demokrati. Men i så fall förlorar parollen 'All makt åt sovjeterna' sin självständiga betydelse eftersom den vad sammansättningen beträffar gör sovjeterna nästan identiska med det av konferensen bildade 'förparlamentet' [Novaja Zjizns påstående är den skamligaste lögn, detsamma som en förklaring att en förfalskning och en imitation av demokratismen är "nästan identiska" med demokratismen själv. Förparlamentet är en *förfalskning* som framställer vad en minoritet av folket, särskilt då Kuskova, Berkenheim, Tjajkovskij & Co, vill såsom majoritetens vilja. Detta för det första. För det andra uppvisade t o m de av sådana personer som Avksentiev och Tjajkovskij förvanskade bondesovjeterna en så hög procent av koalitionsmotståndare på konferensen att de tillsammans med arbetar- och soldatdeputerades sovjeter *ovillkorligen skulle ha stjälpit koalitionen*. Och för det tredje innebär "makten åt sovjeterna" att bondesovjeternas makt företrädesvis skulle utsträckas till landsbygden, och på landsbygden är *fattigböndernas* övervikt säkerställd.] Ifall detta är ett och detsamma, så bör den bolsjevikiska parollen genast dras tillbaka. Men om 'makten åt sovjeterna' endast är en skärm för proletariatets diktatur så betyder denna makt just fiasko och sammanbrott för revolutionen.

Behöver det bevisas att proletariatet, som är isolerat inte blott från landets övriga klasser utan även från demokratins verkligt levande krafter, varken kommer att kunna tekniskt behärska statsapparaten och sätta den i gång i en utomordentligt komplicerad situation eller politiskt kommer att kunna motstå trycket av alla fientliga krafter som kommer att sopa bort inte bara proletariatets diktatur utan till på köpet hela revolutionen?

Den enda regering som motsvarar den nuvarande situationens krav är en verkligt hederlig koalition inom demokratin."

* *
*

Vi ber läsarna om ursäkt för de långa citaten, men de var absolut nödvändiga. Det var nödvändigt att exakt presentera de olika bolsjevikfientliga partiernas ståndpunkter. Det var nödvändigt att exakt bevisa den ytterst viktiga omständigheten, att alla dessa partier har erkänt att frågan om att bolsjevikerna ensamma kan ta hela statsmakten inte blott är en fullkomligt reell utan även en aktuell fråga, en fråga för dagen.

Vi övergår nu till att analysera de argument som gör att "alla", från kadeterna till personerna på Novaja Zjizn, är övertygade om att bolsjevikerna inte kan behålla makten.

Den solida Retj anför överhuvudtaget inga argument. Den endast överöser bolsjevikerna med floder av utvalda och ursinniga skällsord. Det citat vi anförde visar bland annat hur fullständigt oriktigt det vore att anta att Retj "provocerar" bolsjevikerna att ta makten och att därför säga: "Se upp, kamrater, ty det som fienden tillråder är säkert dåligt!" Ifall vi inte

sakligt prövar alla allmänna och konkreta argument utan låter ”övertyga” oss om att bourgeoisin ”provocerar” oss till att ta makten, så kommer vi att bli lurade av bourgeoisin. Den kommer med säkerhet alltid att hatiskt profetera om miljoner olyckor till följd av ett bolsjevikiskt maktövertagande, den kommer alltid att hatfullt skrika: ”Det bästa vore att på en gång och ‘för många år’ göra sig kvitt bolsjevikerna genom att först låta dem komma till makten och sedan slå ned dem fullständigt.” Sådana skrik är om man så vill också ”provokation”, ehuru i omvänd mening. Kadeterna och bourgeoisin ”tillråder” oss alls inte och har aldrig ”tillrätt” oss att ta makten, de försöker endast *skrämma* oss med att regeringsuppgifterna skulle vara olösliga.

Nej, vi får inte låta oss skrämmas av de förskräckta borgarnas skrik. Vi måste fast hålla i minnet att vi aldrig ställt oss ”olösliga” samhällsliga uppgifter, och att den *fullständigt* lösbara uppgiften att omedelbart sätta kurs på socialismen som den enda utvägen ur en mycket svår situation, endast kommer att lösas genom proletariats och fattigböndernas diktatur. En seger och därtill en varaktig seger är nu mer än någonsin och mer än någon annanstans säkerställd för Rysslands proletariat, om det tar makten.

Vi skall rent sakligt diskutera de *konkreta* omständigheter som gör en eller annan tidpunkt ogynnsam, men vi kommer inte för ett ögonblick att låta oss skrämmas av bourgeoisins vilda tjut och inte att glömma att frågan om bolsjevikernas fullständiga maktövertagande håller på att bli en i sanning *brådskande* fråga. Nu hotas vårt parti av en ojämförligt mycket större fara om vi glömmar detta än om vi medger att det skulle vara ”för tidigt” att ta makten. I detta avseende kan det nu *inte* finnas något ”för tidigt”: av en miljon chanser talar alla för detta – kanske på en eller två när.

Med anledning av Retjs ilska skällsord kan och måste man upprepa:

Ej i berömmets ljuva stämma,
en i det vilda raseriets tjut,
uppfångar vi en ton av bifall.

Att bourgeoisin hatar oss så ursinnigt är ett av de bästa bevisen för att vi visar folket de *riktiga* vägarna och medlen att störta bourgeoisins herravälde.

* *
*

Som ett sällsynt undantag fann Delo Naroda denna gång inte för gott att hedra oss med sina skällsord men anförde inte heller en skymt av argument. Den försöker endast indirekt, antydningssvis *skrämma* oss med utsikten att ”bolsjevikerna måste bilda regering”. Jag kan gott tänka mig att när socialistrevolutionärerna försöker skrämja oss, så är de själva uppriktigt skrämda, dödsförskräckta av den skrämde liberalens spöke. Likaså kan jag tänka mig att det kan lyckas socialistrevolutionärerna att skrämja en eller annan bolsjevik i någon särskilt hög och särskilt rutten institution, t ex centrala exekutivkommittén eller några liknande ”kontakt”-kommissioner (dvs som har beröringspunkter med kadeterna, som ger sig i lag med kadeterna för att uttrycka sig enkelt), ty för det första är atmosfären i alla dessa centrala exekutivkommittéer, ”förparlamentet” m m vedervärdig och rutten ända till äckel och skadlig att länge inandas för *varje* människa, och för det andra är uppriktigheten smittosam, och en uppriktigt uppskrämd kälkborgare kan för en tid förvandla t o m enskilda revolutionärer till brackor.

Men hur förståelig denna uppriktiga skräck ”mänskligt” att döma än är hos en socialistrevolutionär som råkat ut för olyckan att vara minister tillsammans med kadeter eller passa som minister i kadetögon, så är det likväl ett politiskt fel att låta sig skrämjas, ett fel som

alltför lätt kan visa sig gränsa till förräderi mot proletariatet. Fram med era sakliga argument, mina herrar! Hoppas inte på att vi skall låta oss skrämmas av er fruktan!

* *
*

Sakliga argument finner vi denna gång endast i Novaja Zjizn. Den framträder denna gång som bourgeoisins advokat, i en roll som är mera passande för denna i alla avseenden trevliga dam än den för henne uppenbart ”chokerande” rollen att vara försvarare av bolsjevikerna.

Advokaten har framlagt *sex* argument:

- 1) Proletariatet är ”isolerat från landets övriga klasser”.
- 2) Det är ”isolerat från demokratins verkligt levande krafter”.
- 3) Det kommer inte ”att kunna tekniskt behärska statsapparaten”.
- 4) Det kommer inte ”att kunna sätta igång” denna apparat.
- 5) ”Situationen är utomordentligt komplicerad.”
- 6) Proletariatet ”kommer inte att kunna motstå trycket av alla fientliga krafter som kommer att sopa bort inte bara proletariatets diktatur utan till på köpet hela revolutionen”.

Det första argumentet har Novaja Zjizn utlagt skrattretande klumpigt, ty vi känner endast tre klasser i det kapitalistiska och halvkapitalistiska samhället: bourgeoisin, småbourgeoisin (med bönderna som huvudrepresentant) och proletariatet. Vad är det då för mening med att tala om proletariatets isolering från de övriga klasserna när det är fråga om proletariatets kamp mot bourgeoisin, om en revolution mot bourgeoisin?

Antagligen har Novaja Zjizn velat säga, att proletariatet är isolerat från bönderna, ty om godsägarna kunde det ju i själva verket inte vara fråga här. Men man kunde inte säga ut tydligt och klart, att proletariatet nu är isolerat från bönderna, ty den skriande oriktigheten i ett sådant påstående är iögonfallande.

Det är svårt att föreställa sig att proletariatet i ett kapitalistiskt land skulle vara så föga isolerat från småbourgeoisin – och märk väl: i en revolution *mot bourgeoisin* – som proletariatet nu är i Ryssland. Vi har objektiva och obestriddliga uppgifter om detta bl a i den senaste omröstningen för och *mot* en koalition med bourgeoisin enligt ”kuriorna” i Tseretelis ”bulyginska дума”, dvs den beryktade ”demokratiska” konferensen. Låt oss ta sovjetkuriorna. Vi får då följande resultat:

	För koalition	Mot koalition
Arbetar- och soldatdeputerades sovjet . .	83	192
Bondedeputerades sovjet	102	70
Alla sovjet	185	262

Totalt alltså en majoritet för den proletära parollen: mot en koalition med bourgeoisin. Och vi har redan tidigare sett, att t o m kadeterna är nödgade att erkänna att bolsjevikernas inflytande i sovjeterna ökar. Här är det dessutom fråga om en konferens som inkallats av *gårdagens* ledare för sovjeterna, socialistrevolutionärerna och mensjevikerna, vilka har en säker majoritet i de centrala institutionerna! Det är uppenbart att bolsjevikernas *faktiska* övervikt i sovjeterna här har *förringats*.

Både i frågan om koalition med bourgeoisin och i frågan om ett omedelbart överlämnande av godsägarjorden till bondekommittéerna har bolsjevikerna redan nu *majoriteten* inom arbetar-, soldat- och bondedeputerades sovjet, *folkmajoriteten*, majoriteten av småbourgeoisin på sin

sida. I Rabotjij Put nr 19 av den 24 september citeras uppgiften i nr 25 av socialistrevolutionärernas organ Znamja Truda om en konferens med lokala bondedeputeradesovjeter som hölls i Petrograd den 18 september. På denna konferens uttalade sig exekutivkommittéerna i fyra bondesovjeter (i guvernementen Kostroma, Moskva, Samara och Taurien) för oinskränkt koalition. För en koalition utan kadeterna uttalade sig exekutivkommittéerna i *tre* guvernement och *två* arméer (Vladimir-, Rjazan- och Svartahavsguvernementen). Mot en koalition uttalade sig exekutivkommittéerna i *tjugotre* guvernement och *fyra* arméer.

Bondemajoriteten är alltså emot en koalition!

Så ser ”proletariatets isolering” ut.

För övrigt bör det noteras att det var tre periferiguvernement som uttalade sig för en koalition, nämligen Samara, Taurien och Svartahavsguvernementet, där det finns relativt många rika bönder och storgodsägare som anställer lönarbetare, och likaså fyra industriguvernement (Vladimir, Rjazan, Kostroma och Moskva), där bondebourgeoisin även är starkare än i de flesta guvernementen i Ryssland. Det skulle vara intressant att samla mer ingående uppgifter i denna fråga och undersöka huruvida det inte finns informationer om just fattigbönderna i de guvernement där de ”rikaste” bönderna finns.

Det är också intressant att de ”nationella grupperna” uppvisade en mycket betydande övervikt (för koalitionsmotståndarna, nämligen 40 röster mot 15. Bonapartisten Kerenskij & Co:s annexionistiska och grova våldspolitik mot Rysslands diskriminerade nationer har burit frukt. De förtryckta nationernas breda folkmassa, dvs deras småborgerliga massa, hyser större förtroende för Rysslands proletariat än för bourgeoisin, ty historien har här ställt de förtryckta nationernas frihetskamp mot de förtryckande på dagordningen. Bourgeoisin har skändligt förrått de förtryckta nationernas frihetskamp, proletariatet är frihetens sak troget.

Den nationella frågan och agrarfrågan är för närvarande huvudfrågorna för de småborgerliga massorna bland befolkningen i Ryssland. Det är obestriddigt. Och i båda frågorna är proletariatet i sällsynt grad ”*icke isolerat*”. Det har folkmajoriteten på sin sida. *Endast proletariatet* är i stånd att i båda frågorna föra en så bestämd, verkligt ”revolutionärt demokratisk” politik som genast skulle säkra den proletära statsmakten inte bara folkflertalets stöd utan också ett verkligt utbrott av revolutionär entusiasm bland massorna. Det skulle nämligen vara första gången som massorna från regeringens sida inte skulle möta godsägarnas skoningslösa förtryck av bönderna och storryssarnas av ukrainarna, som förhållandet var under tsarismen, inte en med högrävande fraser maskerad strävan att fortsätta en liknande politik under republiken, inte krängel, oförrätter, intriger, förhalanden, knep och undanflykter (allt det som Kerenskij begåvar bönderna och de förtryckta nationerna med), utan en varm sympati, bevisad i handling, omedelbara och revolutionära åtgärder mot godsägarna, ett omedelbart återupprättande av *fullständig* frihet för Finland, Ukraina och Vitryssland, för muhammedanerna osv.

Herrar socialistrevolutionärer och mensjeviker känner utmärkt väl till detta och försöker därför skjuta fram de halvkadetiska topparna inom Kooperationen som undsättning åt sin *reaktionärt* demokratiska politik *mot* massorna. Därför vågar de aldrig tillfråga massorna, ordna folkomröstning eller ens en omröstning inom alla lokala sovjeter och alla lokalorganisationer rörande vissa punkter i den praktiska politiken, t ex om all godsägarjord genast bör överlämnas till bondekommittéerna, om vissa krav av finnarna eller ukrainarna bör tillgodoses osv.

Ta frågan om freden, den avgörande frågan idag. Proletariatet är ”isolerat från de övriga klasserna” ... Här framträder proletariatet i sanning som representant *för* hela nationen, för allt

levande och hederligt *inom alla* klasser, för småbourgeoisins väldiga majoritet, ty endast proletariatet kommer *genast* efter makttillträdet att föreslå alla krigförande nationer en rättvis fred, endast proletariatet kommer att genomföra verkligt *revolutionära* åtgärder (offentliggöra de hemliga fördragen osv) för att så fort som möjligt uppnå en så rättvis fred som möjligt.

Nej. När herrarna på Novaja Zjizn skriker om proletariatets isolering, är det endast ett uttryck för att de själva blivit skrämde av bourgeoisin. Objektivt är läget i Ryssland otvivelaktigt sådant att proletariatet *just nu inte* är ”isolerat” från småbourgeoisins majoritet. Just nu, efter de sorgliga erfarenheterna av ”koalitionen”, har proletariatet *folkflertalets* sympatier på sin sida. Den förutsättningen för att bolsjevikerna kan behålla makten *är* förhanden.

* *
*

Det andra argumentet går ut på att proletariatet är ”isolerat från demokratins verkligt levande krafter”. Vad detta skall betyda är omöjligt att begripa. Det är antagligen ”grekiska” som fransmännen brukar säga i dylika fall.

Novaja Zjizns skribenter är lovande ministerämnena. De skulle passa mycket bra till ministrar i en kadetregering. Av sådana ministrar krävs just förmågan att svarva välformade och glatt-polerade men totalt innehållslösa fraser, med vilka man kan skyla över varje slags gemenhet och vilka därför säkert kommer att erhålla imperialisternas och socialimperialisternas bifall. Bifallet från kadeterna, Bresjkovskaja, Plechanov & Co har Novaja Zjizn-skribenterna säkrat sig genom påståendet, att proletariatet är isolerat från demokratins verkligt levande krafter. I *indirekt* form betyder det nämligen – eller kan uppfattas som om det skulle betyda – att kadeterna, Bresjkovskaja, Plechanov, Kerenskij & Co är ”demokratins levande krafter”.

Det är osanning. De är döda krafter. Det har koalitionen historia bevisat.

Som ”levande” betraktar de av bourgeoisin och den borgerliga intellektuella miljön uppskrämde Novaja Zjizn-skribenterna socialistrevolutionärernas och mensjevikernas *högerflygel* i stil med Volja Naroda, Jedinstvo osv, vilka inte på något väsentligt sätt skiljer sig från kadeterna. Vi åter anser endast det vara levande som är förbundet med massorna och inte med kulakerna, endast det som genom koalitionen lärdomar stötts bort från denna. Den småborgerliga demokratins ”effektivt levande krafter” representeras av socialistrevolutionärernas och mensjevikernas *vänsterflygel*. Det faktum att denna flygel förstärkts, i synnerhet efter kontrarevolutionen i juli, är ett av de säkraste objektiva tecknen på att proletariatet *inte* är isolerat.

Ännu påtagligare visas detta av de socialistrevolutionära centristernas vacklan åt vänster under den senaste tiden, vilket bekräftats av Tjernovs uttalande den 24 september att hans grupp inte kan stödja den nya koalitionen med Kisjkin & Co. Centristerna har hittills utgjort det stora flertalet av socialistrevolutionärerna, vilket parti är det ledande och dominerande utifrån det röstantal det erhållit i städerna och särskilt på landsbygden, och dessa centristers vacklan åt vänster bevisar att de ovan citerade uttalandena av Delo Naroda om att demokratin under vissa omständigheter måste ”garantera” en rent bolsjevikisk regering ”fullt stöd” i varje fall inte endast är fraser.

Sådana fakta som de socialistrevolutionära centristernas vägran att stödja den nya koalitionen med Kisjkin eller att koalitions*motsståndarna* överväger bland de *mensjevikiska försvarsvännerna* i landsorten (Zjordanija i Kaukasien osv) är ett objektivt bevis för att en viss del av de *massor* som hittills följt mensjevikerna och socialistrevolutionärerna *kommer att stödja* en rent bolsjevikisk regering.

Just från demokratins *levande* krafter är Rysslands proletariat nu inte isolerat.

* *
*

Det tredje argumentet, att proletariatet inte kommer att ”kunna tekniskt behärska statsapparaten”, är kanske det vanligaste, oftast förekommande. Det förtjänar den största uppmärksamhet både av denna anledning och därför att det anger en av de *allvarligaste* och *svåraste* uppgifter som ett segerrikt proletariat ställs inför. Dessa uppgifter är utan tvivel mycket svåra, men om vi som kallar oss socialister påvisar denna svårighet endast för att *undandra oss* dem, så kommer skillnaden mellan oss och bourgeoisins hantlangare i praktiken att reduceras till noll. Svårigheten att fullgöra den proletära revolutionens uppgifter måste sporra proletariatets anhängare till att uppmärksammare och konkretare studera sätten att utföra dem.

Med statsapparat menas främst den stående armén, polisen och ämbetsmannakåren. När skribenterna på Novaja Zjizn talar om att proletariatet inte kommer att kunna tekniskt behärska denna apparat, avslöjar de den yttersta okunnighet och obenägenhet att räkna med fakta eller ta hänsyn till synpunkter som för länge sedan påvisats i den bolsjevikiska litteraturen.

Skribenterna på Novaja Zjizn anser sig alla vara om inte marxister så i varje fall kännare av marxismen, skolade socialister. Och Marx lärde utifrån Pariskommunens erfarenheter, att proletariatet *inte* helt enkelt kan bemäktiga sig det färdiga statsmaskineriet och sätta det igång för sina syften, utan att proletariatet måste *krossa* detta maskineri och ersätta det med ett nytt. (Utförligare behandlar jag detta i en skrift vars första upplaga redan är färdig och snart kommer ut under titeln Stat och revolution. Marxismens statsteori och proletariatets uppgifter i revolutionen.) Ett sådant nytt statsmaskineri skapades av Pariskommunen, och en ”statsapparat” *av samma typ* utgör de ryska arbetar-, soldat- och bondedeputerades sovjet. Detta har jag påpekat många gånger sedan den 4 april 1917, om detta talas det också i bolsjevikiska konferensers resolutioner och likaså i bolsjevikisk litteratur. Novaja Zjizn kunde naturligtvis förklara att den är helt oense med både Marx och bolsjevikerna, men att helt förbigå frågan är ett andligt fattigdomsbevis för en tidning, som så ofta och högdraget mästrar bolsjevikerna för en påstådd lättsinnig inställning till svåra frågor.

Proletariatet kan *inte* ”behärska” och ”sätta i gång” ”statsapparaten”. Men det kan *krossa* allt i den gamla statsapparaten som är förtryckande, slentrianmässigt och oförbätterligt borgerligt och i dess ställe sätta in en *egen*, ny apparat. Denna apparat är just arbetar-, soldat- och bondedeputerades sovjet.

Att Novaja Zjizn helt glömt bort denna ”statsapparat” kan endast betecknas som rent monstruöst. När Novaja Zjizn-skribenterna betar sig på detta sätt i sina teoretiska resonemang, gör de egentligen på den politiska teorins område detsamma som kadeterna gör i den politiska praktiken. Ty om proletariatet och den revolutionära demokratin i själva verket *inte behöver* någon ny statsapparat så förlorar sovjeterna varje *raison d’être*, varje existensberättigande, och då har Kornilovs kadeter rätt i sina strävanden att reducera sovjeterna till ingenting!

Detta monstruösa teoretiska fel och denna Novaja Zjizns politiska blindhet är desto monstruösare som t o m de internationalistiska mensjevikerna (med vilka Novaja Zjizn bildade block vid de senaste valen till stadsduman i Petrograd) ådagalagt ett visst närmande till bolsjevikerna i denna fråga. I den deklaration av sovjetmajoriteten som kamrat Martov läste upp på demokratiska konferensen finner vi t ex följande:

”Arbetar-, soldat- och bondedeputerades sovjet, vilka skapades under revolutionens första dagar genom det mäktiga utbrottet av äkta folklig skaparkraft, bildade den nya väv för det revolutionära statsväsendet som ersatte den gamla regimens multnande statsväv.”

Detta är en smula svulstigt sagt, dvs retoriken skyler här över bristen på klart politiskt tänkande. Sovjeterna har *ännu inte* ersatt den gamla ”väven”, och denna gamla ”väv” är inte den gamla regimens statsväsen utan *både* tsarismens och den borgerliga republikens statsväsen. I varje fall är dock Martov här två huvuden högre än Novaja Zjizn-skribenterna.

Sovjeterna är den nya statsapparat som för det första ger en väpnad styrka av arbetare och bönder, och denna styrka är inte lösryckt från folket som den gamla stående armén var utan mycket nära förbunden med det. Militärt sett är denna styrka ojämförligt mycket starkare än tidigare styrkor; revolutionärt sett kan den inte ersättas med någon annan. För det andra är de band med massorna, med folkmajoriteten, som denna apparat ger, så fasta och oupplösliga, så lätta att kontrollera och förnya, att något sådant inte ens var tänkbart i den förra statsapparaten. För det tredje är denna apparat, till följd av att dess personal är vald och kan avsättas i enlighet med folkets vilja, utan byråkratiska formaliteter, betydligt mera demokratisk än de förra apparaterna. För det fjärde upprättar den stabila kontakter med de mest olika yrken och underlättar därmed genomförandet av de mest olika och de mest radikala reformer utan byråkrati. För det femte skapar den en organisationsform för förtruppen, dvs för den mest medvetna, mest energiska och avancerade delen av de *förtryckta* klasserna, arbetarna och bönderna, och utgör sålunda en apparat varmed de förtryckta klassernas förtrupp kan höja, fostra, skola och leda *hela den gigantiska massan* av dessa klasser, som hittills stått helt utanför det politiska livet, utanför historien. För det sjätte gör den det möjligt att förknippa parlamentarismens fördelar med fördelarna av en omedelbar och direkt demokrati, dvs att ge de valda folkrepresentanterna både lagstiftande *och verkställande funktioner*. Jämfört med den borgerliga parlamentarismen är det ett framsteg av världshistorisk betydelse i demokratins utveckling.

År 1905 var våra sovjetter så att säga endast ett embryo, eftersom de existerade endast några veckor. Under dåtida förhållanden kunde det självfallet inte ens bli tal om en allsidig utveckling av dem. Inte heller i revolutionen 1917 kan det ännu bli fråga om något sådant, ty några månader är en alltför kort tid och – vad som är viktigast – de socialist-revolutionära och mensjevikiska ledarna *har prostituerat* sovjeterna, reducerat deras roll till pratkvavar, till ett bihang i ledarnas kompromisspolitik. Under ledning av personer som Lieber, Dan, Tsereteli och Tjernov har sovjeterna börjat ruttna och råkat i upplösning. Endast om sovjeterna tar *hela* statsmakten kan de verkligen utveckla sig och ge fritt spelrum åt sina anlag och sin förmåga, ty annars har de *ingenting att göra*, annars är de antingen helt enkelt embryoceller (och en embryocell kan man inte vara alltför länge) eller leksaker. ”Dubbelväldet” innebär att sovjeterna lamslås.

Om inte de revolutionära klassernas folkliga skaparkraft bildat sovjeterna, så skulle den proletära revolutionen i Ryssland vara en hopplös sak, ty med den gamla apparaten skulle proletariatet utan tvekan inte kunna behålla makten, och en ny apparat kan inte skapas med en gång. Den sorgliga historien om Tseretelis och Tjernovs prostitution av sovjeterna, historien om ”koalitionen” är på samma gång historien om sovjeternas frigörelse från småborgerliga illusioner, om deras vandring genom den ”skärseld” som det praktiska studiet av allt det skändliga och smutsiga i *alla* och *allehanda* borgerliga koalitioner utgör. Låt oss hoppas att denna ”skärseld” inte undergrävt sovjeterna utan stålsatt dem.

* *
*

Den proletära revolutionens största svårighet är att genomföra den exaktaste och samvetsgrannaste registrering och kontroll, *arbetarkontroll* över produktionen och fördelningen av produkterna i landsomfattande skala.

När skribenterna på Novaja Zjizn invände mot oss, att vi förfaller till syndikalism då vi framför parollen om ”arbetarkontroll”, så var denna invändning ett mönster på en skolpojksaktig och enfaldig tillämpning av ”marxismen” som inte studerats utan *inlärts* på Struves maner. Syndikalismen antingen förkastar proletariats revolutionära diktatur eller förvisar den liksom den politiska makten överhuvudtaget till en helt underordnad plats. Vi placerar den på första plats. Ifall man helt enkelt säger i Novaja Zjizn-skribenternas anda: *ingen* arbetarkontroll *utan* statskontroll, så blir resultatet en borgerligt reformistisk fras. Det blir egentligen en ren kadetformel, ty kadeterna har ingenting emot att arbetarna *deltar* i ”stats”-kontroll. Kornilovkadeterna vet mycket väl att ett sådant deltagande är det bästa sättet för bourgeoisin att bedra arbetarna, att på ett raffinerat sätt politiskt *muta* Gvozdev, Nikitin, Prokopovitj, Tsereteli och hela detta band.

När vi säger ”arbetarkontroll” och alltid ställer denna paroll *vid sidan* av proletariats diktatur, alltid *omedelbart efter* den, så klargör vi därmed vilken stat det är fråga om. Staten är organ för *klassvälde*. Vilken klass utövar detta välde? Är det bourgeoisin, så har vi just det Kornilov-”Kerenskij”-kadetstatsväsen som redan mer än ett halvt år har äcklat och plågat Rysslands arbetande folk. Är det proletariatet, är det fråga om den proletära staten, *dvs* om proletariats diktatur, så *kan* arbetarkontrollen bli en allfolklig, allomfattande, allestädes närvarande, högst exakt och samvetsgrann *registrering* av produktionen och produktfördelningen.

Detta är den proletära, *dvs* den socialistiska, revolutionens största svårighet, det är dess huvuduppgift. Utan sovjeterna skulle denna uppgift vara olöslig, åtminstone för Rysslands vidkommande. Sovjeterna *utstakar* för proletariatet det organisatoriska arbete som kan lösa denna uppgift av världshistorisk betydelse.

Här har vi kommit fram till en annan sida av frågan om statsapparaten. Förutom den huvudsakligen ”undertryckande” apparaten – den stående armén, polisen och ämbetsmannakåren – finns det i den moderna staten en apparat som är särskilt nära förknippad med bankerna och syndikaten, en apparat som utför ett omfattande kontroll- och registreringsarbete, ifall man kan uttrycka sig så. Denna apparat får inte och skall inte krossas. Den måste undandras kapitalisternas kontroll, kapitalisterna och deras trådar till inflytande måste *skäras bort, slås av, huggas bort* ifrån den, och den måste *underordnas* de proletära sovjeterna och måste göras bredare, mer allomfattande, mer allfolklig. Och det *kan* göras genom att stödja sig på de landvinningar som storkapitalismen redan gjort (liksom den proletära revolutionen överhuvudtaget kan uppnå sitt mål endast om den stöder sig på dessa landvinningar).

Kapitalismen har skapat en registreringsapparat i form av bankerna, syndikaten, posten, konsumentkooperationen, tjänstemannaföreningarna. *Utän storbankerna skulle socialismen inte kunna förverkligas.*

Storbankerna är den ”statsapparat” som vi *behöver* för att förverkliga socialismen och som vi *övertar i färdig form* av kapitalismen, och här är det vår uppgift att endast *hugga bort* det som *kapitalistiskt vanställer* denna förträffliga apparat, att göra den *ännu större*, ännu mera demokratisk, ännu mer allomfattande. Kvantiteten kommer att övergå i kvalitet. En enhetlig jättestor statsbank med avdelningar i varje distrikt, i varje fabrik – det är redan nio tiondelar av den *socialistiska* apparaten. Det är en hela staten omfattande *bokföring*, en hela staten omfattande *registrering* av produktionen och produkternas fördelning, det är så att säga något i stil med det socialistiska samhällets *skelett*.

Denna ”statsapparat” (som under kapitalismen inte är helt statlig, men som kommer att bli helt statlig hos oss, under socialismen) kan vi ”ta” och ”sätta igång” med ett slag, genom en enda förordning, ty det faktiska arbetet med bokföring, kontroll, registrering, revision och

beräkning utförs här av *tjänstemän* som till största delen själva lever i proletära eller halv-proletära förhållanden.

Genom en enda förordning av den proletära regeringen kan och bör dessa tjänstemän överföras till ställningen som statstjänstemän, på samma sätt som kapitalismens gårdvarar, exempelvis Briand och andra borgerliga ministrar, genom en enda förordning överför strejkande järnvägstjänstemän till ställningen som statstjänstemän. Sådana statstjänstemän kommer vi att behöva i mycket större antal, och vi *kan* få flera sådana, ty kapitalismen har förenklat registrerings- och kontrollfunktionerna och reducerat dem till ett relativt enkelt *bokföringssystem* som varje läs- och skrivkunnig person kan utföra.

Under förutsättning att *sovjeterna* har hand om kontrollen och tillsynen är det både tekniskt (tack vare det förberedande arbete som kapitalismen och finanskapitalismen utfört för oss) och politiskt helt möjligt att "förstatliga" massan av bank-, syndikat-, handelsanställda osv, osv.

De högsta tjänstemännen som är mycket fåtaliga men som håller sig till kapitalisterna måste behandlas som kapitalister, med "stränghet". Liksom kapitalisterna kommer de att göra *motstånd*. Detta motstånd måste brytas, och om den odödligt naive Pesjehonov redan i juni 1917 som det äkta "dibarn" han är i statliga frågor jollrade om att "kapitalisternas motstånd är brutet", så *kommer proletariatet att på allvar verkliggöra* denna barnsliga fras, detta infantila skryt, detta naiva pjoller.

Det kan vi göra, ty det gäller att bryta motståndet från en obetydlig befolkningsminoritet, bokstavligen en handfull människor. Över var och en av dem kommer tjänstemannaförbunden, fackföreningarna, konsumentkooperativen och sovjeterna att upprätta en sådan *tillsyn* att varje Tit Tityt kommer att vara lika *inringad* som fransmännen var vid Sedan.¹²² Dessa herrar känner vi till namnet: det räcker med att ta en förteckning över direktörer, styrelsemedlemmar, stora aktieägare osv. De är några hundra, högst några tusen i *hela* Ryssland, och den proletära staten kan med hjälp av sovjeternas, tjänstemannaförbundens osv apparat placera ett tiotal eller ett hundratal kontrollörer vid sidan av var och en av dem, så att det kanske rentav i stället för att "bryta motståndet" skall lyckas att med hjälp av *arbetarkontroll* (över kapitalisterna) *omöjliggöra* varje motstånd.

Sakens "kärna" kommer inte ens att bli konfiskationen av kapitalisternas egendom utan just den allfolkliga, allomfattande arbetarkontrollen över kapitalisterna och över deras eventuella anhängare. Enbart med konfiskation kommer man ingenstans, ty den innehåller inte något element av organisation och registrering för en riktig fördelning. Konfiskation ersätter vi lätt med en *rättvis* skatt (enligt Sjingarjovs skatteprocent) – om det bara lyckas oss att utesluta möjligheten att på något sätt slingra sig undan räkningskyldigheten, att dölja sanningen, att kringgå lagen. Och denna möjlighet *kan undanröjas endast genom arbetarstatens arbetarkontroll*.

En *tvångsmässig syndikatbildning*, dvs en tvångssammanslutning i förbund under statens kontroll, har kapitalismen redan förberett, den har redan förverkligats i Tyskland genom junkerstaten, den kommer att fullständigt förverkligas i Ryssland av sovjeterna, av proletariatets diktatur, den *kommer att ge oss en "statsapparat"* som blir universell, helt ny och obyråkratisk.*

* *
*

* Om betydelsen av tvångsmässig syndikatbildning se närmare min broschyr *Den hotande katastrofen och hur den bör bekämpas*.

Det fjärde argument som bourgeoisins advokater anför är att proletariatet inte kommer att kunna "sätta igång" statsapparaten. Jämfört med föregående argument innehåller detta ingenting nytt. Den gamla apparaten skulle vi naturligtvis varken kunna behärska eller sätta igång. Den nya apparaten, sovjeterna, har *redan* igångsatts genom det "mäktiga utbrottet av äkta folklig skaparkraft". Denna apparat måste endast befrias från de bojor som de socialist-revolutionära och mensjevikiska ledarnas herravälde belagt den med. Denna apparat är *redan* igång, den måste bara befrias från de vanställande småborgerliga påhäng som hindrar den att gå framåt för full maskin.

För att komplettera det ovan sagda bör här två omständigheter tas i betraktande: för det första de nya kontrollmedel som *inte* skapats av oss utan av kapitalismen i dess imperialistiska krigsstadium; för det andra betydelsen av att mer demokratisering införs i *förvaltningen* av en proletär stat.

Spannmålsmonopolet och brödransoneringen har inte införts av oss utan av den krigförande kapitalistiska staten. Den införde redan allmän arbetsplikt inom kapitalismens ram – detta militärtukthus för arbetarna. Men även här liksom i hela sitt historiska skapande tar proletariatet sina vapen från kapitalismen, det "uppfinner" dem ej, skapar dem ej "ur intet".

Spannmålsmonopolet, brödransoneringen och den allmänna arbetsplikten är i den proletära statens, i de suveräna sovjeternas händer det mäktigaste medlet för registrering och kontroll, ett sådant medel som, då det utsträcks till kapitalisterna och *till de rika överhuvudtaget*, då det används av *arbetarna* emot dem, kommer att skapa en i historien hittills osedd kraft för att "sätta igång" statsapparaten, för att övervinna kapitalisternas motstånd, för att underordna dem den proletära staten. Detta medel för kontroll och *arbetstvång* är starkare än konventets lagar och dess giljotin. Giljotinen injagade *endast* skräck, den bröt endast det aktiva motståndet. *Det är inte nog för oss.*

Det är inte nog för oss. Vi måste inte bara "injaga skräck" hos kapitalisterna i den mening att de skall känna den proletära statens allmakt och ge upp all tanke på aktivt motstånd mot den. Vi måste även bryta det *passiva* motståndet som utan tvivel är ännu farligare och skadligare. Vi måste inte bara bryta varje motstånd. Vi måste *tvunga* kapitalisterna att *arbeta* inom den nya statsorganisationens ram. Det räcker inte med att "avlägsna" kapitalisterna, man måste (sedan de odugliga och hopplösa "motspänstiga" avlägsnats) sätta in dem *i den nya statens tjänst*. Det gäller både kapitalisterna och ett visst överskikt av borgerliga intellektuella, tjänstemän osv.

Och vi har medel att göra detta. Dessa medel och vapen har den krigförande kapitalistiska staten själv satt i händerna på oss. Dessa medel är spannmålsmonopol, brödransonering och allmän arbetsplikt. "Den som inte arbetar skall inte heller äta" – det är den grundläggande, främsta och viktigaste regel som arbetardeputerades sovjeterna kan genomföra och kommer att genomföra när de kommit till makten.

Varje arbetare har en arbetsbok. Den förnedrar honom inte, även om det *för närvarande* utan tvekan är ett dokument över kapitalistiskt löneslaveri, ett vittnesbörd om att en arbetande tillhör en eller annan parasit.

Sovjeterna kommer att införa arbetsbok för *de rika*, och *sedan* efterhand även för hela befolkningen (i ett bondeland kommer arbetsboken troligen under lång tid inte att behövas för det stora flertalet bönder). Arbetsboken upphör att vara ett kännetecken för "den stora hopen", upphör att vara ett dokument för "de lägre" stånden, ett vittnesbörd om löneslaveri. Den blir ett vittnesbörd om att det inte längre finns några "arbetare" i det nya samhället, men inte heller någon *som ej skulle arbeta*.

De rika måste få sin arbetsbok från det arbetar- eller tjänstemannaförbund som ligger deras verksamhetsfält närmast. De måste varje vecka eller inom någon annan fastställd tid erhålla intyg av detta förbund på att de samvetsgrant utför sitt arbete; i annat fall kan de inte få brödkort och livsmedel överhuvudtaget. Den proletära staten kommer att säga: vi behöver goda organisatörer för bankväsendet och företagssammanslutningarna (på detta område har kapitalisterna större erfarenhet och arbetet går lättare med erfaret folk), vi behöver jämfört med tidigare ett ständigt större antal ingenjörer, agronomer, tekniker, vetenskapligt skolade specialister av alla slag. Alla sådana fackmän kommer vi att ge ett arbete som är anpassat till deras förmåga och som de är vana vid. Vi kommer antagligen endast successivt att införa fullständigt lika lön och under övergångstiden bibehålla en högre lön för sådana specialister, men vi kommer att underställa dem en allsidig arbetarkontroll, vi kommer fullständigt och ovillkorligen att tillämpa regeln om att ”den som inte arbetar skall heller inte äta”. Organisationsformen för arbetet behöver vi inte uppfinna, den övertar vi fix och färdig av kapitalismen, vi skall överta bankerna, syndikaten, de bästa fabriker, försöksstationerna, akademierna osv; det enda vi behöver göra är att låna de bästa förebilderna från de framskridna ländernas erfarenheter.

Och naturligtvis skall vi inte det minsta förfalla till utopism, vi lämnar inte den nyktraste praktiska beräkningens grund om vi säger: hela kapitalistklassen kommer att göra det mest hårdnackade motstånd, men genom att hela befolkningen organiseras i sovjeter kommer detta motstånd att brytas. Därvid måste givetvis särskilt hårdnackade och motspänstiga kapitalister bestraffas med konfiskation av all egendom och med fängelse. Men i gengäld skall proletariats seger öka antalet sådana fall som jag exempelvis läst om i dagens Izvestija:

”Den 26 september infann sig två ingenjörer i fabrikskommittéernas centralråd och förklarade att en grupp ingenjörer beslutat bilda ett förbund av socialistiska ingenjörer. Eftersom förbundet anser att innevarande tidsperiod i själva verket utgör början till den sociala revolutionen ställer det sig till arbetarmassornas förfogande. I överensstämmelse med arbetarnas intressen önskar förbundet verka i full enighet med arbetarorganisationerna. Representanterna för fabrikskommittéernas centralråd svarade att rådet gärna inom sin ram bildar en ingenjörssektion, vilken i sitt program tar in de huvudteser om arbetarkontroll över produktionen som antogs av fabrikskommittéernas första konferens. Under de närmaste dagarna skall ett gemensamt sammanträde hållas med representanter för fabrikskommittéernas centralråd och den initiativtagande gruppen av socialistiska ingenjörer.” (Izvestija TsIK, den 27 september 1917)

* *
*

Proletariatet kommer, säger man oss, inte att kunna sätta igång statsapparaten.

Efter revolutionen 1905 styrdes Ryssland av 130 000 godsägare som tillgrep hejdlöst övervåld mot 150 miljoner människor, utsatte dem för gränslöst hån och dömde den stora majoriteten till omänskligt arbete och en tillvaro på svältgränsen.

Och 240 000 medlemmar i bolsjevikpartiet skulle inte kunna styra Ryssland i de fattigas intresse och mot de rika! Dessa 240 000 har redan nu minst en miljon röster av den vuxna befolkningen bakom sig, ty just detta förhållande mellan antalet partimedlemmar och det antal röster som avges för partiet har fastställts genom erfarenheterna i Europa och Ryssland, t ex vid valen till Petrograds stadsduma i augusti. Här har vi alltså redan en ”statsapparat” av *en miljon* människor som är hängivna den socialistiska staten av ideologiska skäl och inte för att de kan stoppa en bra slant i fickan den 20 i varje månad.

Dessutom har vi ett ”underbart medel” för att genast, med en gång *tiofaldiga* vår statsapparat, ett medel som ingen enda kapitalistisk stat någonsin haft eller kan ha till sitt förfogande. Detta underbara medel är att dra med de arbetande, dra med de fattiga i det dagliga arbetet i statsförvaltningen.

För att klargöra hur lätt detta underbara medel kan användas och hur ofelbart det verkar skall vi ta ett så enkelt och påtagligt exempel som möjligt.

Staten måste tvångsvis flytta en bestämd familj från en våning och låta en annan flytta in. Det sker ofta i en kapitalistisk stat och det kommer även vår, proletära eller socialistiska, stat att göra.

Den kapitalistiska staten vräker en arbetarfamilj som förlorat sin försörjare och inte kan betala hyran. En rättstjänare, en polis eller en milisman, en hel grupp av dem uppenbarar sig. I en arbetarstadsdel behövs en hel kosackavdelning för att verkställa en vräkning. Varför? För att rättstjänaren och "milisen" vägrar att göra det utan ett mycket starkt skydd av militärer. De vet att vräkningen framkallar ett sådant raseri hos hela befolkningen i närheten, hos tusen sinom tusen människor som drivits till förtvivlans gräns, och ett sådant hat mot kapitalisterna och den kapitalistiska staten att rättstjänaren och milisgruppen i vilket ögonblick som helst kan bli slitna i stycken. Det krävs stora militärstyrkor, till en storstad måste flera regementen inkallas och det absolut från något avlägset område där soldaterna är okunniga om de fattigas liv i staden så att de inte kan "smittas" av socialism.

Den proletära staten måste tvångsvis inkvartera en utfattig familj i en rik persons lägenhet. Vår arbetarmilisavdelning består av t ex 15 man: två matrosar, två soldater, två medvetna arbetare (av vilka bara en är medlem i vårt parti eller en sympatisör), vidare en intellektuell och åtta fattiga arbetande, av vilka minst fem måste vara kvinnor, hembiträden, diversearbetare osv. Avdelningen kommer till den rikes lägenhet, besiktigar den och finner att två män och två kvinnor bor i fem rum. "Medborgare, träng ihop er i två rum för denna vinter och gör i ordning de övriga för två familjer, som bor i källaren. För en tid, tills vi med ingenjörernas hjälp (ni är visst själv ingenjör?) byggt bra lägenheter åt alla, är ni tvungna att tränga ihop er. Er telefon kommer att betjäna 10 familjer. Därmed besparas 100 arbetstimmar på spring i affärerna osv. Vidare har ni i er familj två arbetsföra personer som inte är sysselsatta och som kan utföra något lätt arbete: en kvinnlig medborgare på 55 år och en medborgare på 14 år. De kommer dagligen att tjänstgöra tre timmar vardera för att övervaka den riktiga fördelningen av livsmedel bland de 10 familjerna och svara för de härför nödvändiga skrivarbetena. Vi har i vår grupp en medborgare som är studerande och han skall genast skriva ut denna statliga order i två exemplar, och ni får vara så vänliga att ge oss ett skriftligt intyg på att ni förpliktar er att noggrant utföra den."

Så skulle man, enligt min åsikt, med åskådliga exempel kunna visa skillnaden mellan den gamla, borgerliga, och den nya, socialistiska, statsapparaten och statsförvaltningen.

Vi är inte utopister. Vi vet, att inte varje diversearbetare eller varje köksa omedelbart kan inträda i statsförvaltningen. Om detta är vi ense med kadeterna, med Bresjkovskaja och med Tsereteli. Men vi skiljer oss från dessa medborgare genom att vi kräver att man genast skall bryta med den fördomen att endast de rika eller från rika familjer hämtade ämbetsmän är i stånd att *styra* staten, att utföra det vanliga, dagliga förvaltningsarbetet. Vi kräver att de medvetna arbetarna och soldaterna skall *utbilda sig* i statsförvaltning och att man skall ta itu med det omedelbart, dvs att man omedelbart skall *börja* dra med alla arbetande, alla fattiga i denna utbildning.

Vi vet, att också kadeterna vill lära folket demokrati. Kadeternas damer är villiga att enligt de bästa engelska och franska källor hålla föredrag för hembiträden om lika rättigheter för kvinnorna. Och även på nästa konsertmöte kommer inför en tusenfaldig publik att anordnas pusskalas på estraden: kadettdamen som föreläser pussar Bresjkovskaja, Bresjkovskaja pussar f d ministern Tsereteli, och det tacksamma folket får på så vis en åskådlig undervisning i republikansk frihet, jämlikhet och broderskap ...

Ja, vi håller med om att kadeterna, Bresjkovskaja och Tsereteli på sitt sätt är tillgivna demokratin och propagerar den bland folket. Men vad skall göras om vi har en något annorlunda uppfattning om demokrati?

För att lätta krigets oerhörda bördor och olyckor och för att läka de ohyggliga sår som kriget tillfogat folket behövs enligt vår mening en *revolutionär* demokrati, behövs det *revolutionära* åtgärder av just samma slag som det ovan beskrivna exemplet på bostadsfördelning i de fattigas intresse. *Precis likadant* bör man både i stad och på land förfara med livsmedel, kläder, skor m m, på landsbygden med jorden osv. För att styra staten *i en sådan anda* kan vi *genast skaffa fram* en statsapparat på tio om inte tjugo miljoner, en apparat vars like inte skådats i någon kapitalistisk stat. Denna apparat kan enbart vi skapa, ty vi är säkrade en obegränsad och oförbehållsam sympati från det överväldigande befolkningsflertalet. Denna apparat kan enbart vi skapa ty vi har medvetna arbetare som disciplinerats genom en långvarig kapitalistisk "lärotid" (det är inte för ro skull vi gått i lära hos kapitalismen), som är *i stånd* att organisera en arbetarmilis och att så småningom utvidga den (genast börja med att utvidga den) till *en hela folket* omfattande milis. De medvetna arbetarna måste ha hand om ledningen, men de förmår dra med de stora massorna av arbetande och förtryckta i förvaltningsarbetet.

Misstag är givetvis oundvikliga när denna nya apparat tar sina första steg. Men begick inte bönderna misstag när de reste sig efter livegenskapens upphävande och själva började ta hand om sina angelägenheter? Kan det finnas någon annan väg att lära folket att styra självt och att undvika fel än praktikens väg, än att genast övergå till en verkligt folklig självstyrelse? Det viktigaste är nu att överge den borgerligt intellektuella fördomen att staten kan styras endast av speciella ämbetsmän som genom hela sin sociala ställning är fullständigt beroende av kapitalet. Det viktigaste är att göra slut på ett sådant sakernas tillstånd, där borgarna, ämbetsmännen och de "socialistiska" ministrarna försöker styra efter gammalt mönster men inte kan göra det och efter sju månader får ett bondeuppror i ett bondeland!! Det viktigaste är att hos de förtryckta och de arbetande ingjuta tilltro till sin egen kraft, att i praktiken visa dem att de själva kan och måste gripa sig an med en *riktig*, mycket strikt ordnad och organiserad fördelning av bröd, av alla slags livsmedel, mjölk, kläder, bostäder osv *i de fattigas intresse*. Annars kan Ryssland *inte* räddas från sammanbrott och undergång. Men om man samvetsgrant, djärvt och överallt tar itu med att överlämna förvaltningen i proletärernas och halvproletärernas händer så kommer det att väcka en i historien enastående revolutionär entusiasm bland massorna och mångdubbelt öka folkets krafter i kampen mot olyckorna. Mycket av det som förefaller omöjligt för våra trångbröstade, gamla, byråkratiska krafter blir möjligt för miljonmassornas krafter *som börjar arbeta för sig själva* och inte för kapitalisten, adelsmannen och ämbetsmannen, och inte av fruktan för bestraffning.

* *
*

Till frågan om statsapparaten hör även frågan om centralismen, som kamrat Bazarov särskilt energiskt och särskilt misslyckat tog upp i sin artikel Bolsjevikerna och maktfrågan i No-vaja Zjizn nr 138 den 27 september.

Kamrat Bazarov resonerar så här: "Sovjeterna är inte en apparat, anpassad till statslivets alla områden", ty sju månaders erfarenhet, säger han, har påvisat och "tiotal och hundratals dokumentära uppgifter som finns i Petersburgs exekutivkommittés ekonomiska avdelning" har bekräftat, att även om sovjeterna på många platser faktiskt hade "fullständig makt", så "kunde de likväl inte uppvisa några som helst tillfredsställande resultat i kampen mot det ekonomiska förfallet". Det som fordras är en apparat som är "indelas enligt produktionsgrenarna, strängt centraliserad inom ramen för varje gren och underställd ett enhetligt och

hela staten omfattande centrum”. ”Det är inte fråga om” – hör bara – ”att ersätta den gamla apparaten utan endast om att reformera den ... hur mycket bolsjevikerna än hånar människor med en plan ...”

Alla dessa kamrat Bazarovs resonemang är rent förvånande hjälplösa, som en kopia av bourgeoisins resonemang, en reflex av dess klasståndpunkt!

Och i själva verket. Att påstå att sovjeterna någonsin och någonstades i Ryssland hade ”fullständig makt”, det är helt enkelt löjligt (ifall detta inte är en upprepning av kapitalisternas egoistiska klasslögn). Fullständig makt fordrar makt över all jord, över alla banker, över alla fabriker; en människa som i någon mån känner till historiska och vetenskapliga fakta om sambandet mellan politik och ekonomi skulle inte kunna ”glömma” denna ”obetydliga” omständighet.

Bourgeoisins bedrägliga metod består i att den *inte* överlämnar makten till sovjeterna utan *saboterar* varje seriös åtgärd av dem, att den behåller regeringen i sina egna händer, behåller makten över jorden och över bankerna osv, men lika fullt lägger skulden för förfallet på sovjeterna!! Just däri består ju hela den sorgliga erfarenheten av koalitionen.

Aldrig har sovjeterna haft fullständig makt, och deras åtgärder har inte kunnat medföra något annat än tillfällig lindring och ökad förvirring.

Enligt sin övertygelse och sitt partis program och taktik är bolsjevikerna centralister, och att överbevisa dem om centralismens nödvändighet innebär sannerligen att slå in öppna dörrar. När skribenterna på Novaja Zjizn sysslar med sådana meningslösheter, beror det enbart på att de inte alls förstått vilken mening och betydelse våra förlöjliganden av deras ”riksomfattande” synpunkt har. Och de har inte förstått detta därför att de erkänner läran om klasskampen endast med *läpparna* men inte med förståndet. De upprepar inlärda ord om klasskampen och förrirrar sig hela tiden till en teoretiskt löjlig och praktiskt reaktionär ”över klasserna höjd ståndpunkt”, och detta kryperi för bourgeoisin kallar de en ”riksomfattande” plan.

Staten, snälla ni, är ett klassbegrepp. Staten är ett organ eller ett maskineri genom vilket en klass övar våld mot en annan klass. Så länge den är ett maskineri för bourgeoisins våld mot proletariatet kan det endast finnas en proletär paroll: att *förstöra* denna stat. Men när staten blir proletär, när den blir ett maskineri för proletariatets våld mot bourgeoisin, så kommer vi helt och obetingat att gå in för en stark makt och för centralism.

För att tala populärare: det är inte ”planerna” vi skrattar åt utan åt att Bazarov & Co inte förstår att de *förfäktar* borgerlig diktatur när de avböjer ”arbetarkontroll”, när de avböjer ”proletariatets diktatur”. Någon medelväg finns inte, en medelväg är en småborgerlig demokrats fåfänga dröm.

Mot sovjeternas *centralism*, mot deras sammanslutning har inget enda centrum, ingen enda bolsjevik någonsin kämpat. Mot fabrikskommittéer enligt produktionsgrenar och deras centralisering har ingen av oss något att invända. Bazarov skjuter *förbi målet*.

Med ”centralismen” och ”planerna” gycklar vi inte, har aldrig gjort det och kommer aldrig att göra det, men väl med *reformismen*. Ty efter erfarenheten av koalitionen är er reformism ytterligt löjlig. Och att säga att ”apparaten inte skall ersättas utan reformeras” innebär att vara reformist, det innebär att bli inte en revolutionär utan en reformistisk demokrat. Reformismen är ingenting annat än eftergifter av den härskande klassen men *inte* dess störtande, eftergifter samtidigt som denna klass behåller makten *i sina händer*.

Det är just det som prövats under det halvår koalitionen varat.

Det är just detta vi skrattar åt. Bazarov har inte tänkt sig in i läran om klasskampen utan låter sig fångas av bourgeoisin som sjunger i kör: ”Just så, just så, vi är alls inte emot reformer, vi är för att arbetarna skall delta i en riksomfattande kontroll, vi är helt ense”, och den gode Bazarov spelar *objektivt* rollen som kapitalisternas andrastämma.

Så har det ständigt varit och så kommer det alltid att vara med personer som försöker att inta en ”mellan”-ställning i en situation av häftig klasskamp. Och just därför att Novaja Zjizn-skribenterna inte är i stånd att förstå klasskampen är deras politik ett så löjligt, evigt vacklande mellan bourgeoisin och proletariatet.

Syssla ni med ”planerna”, kära medborgare, det är inte politik, det är ingenting som rör klasskampen, här kan ni göra nytta för folket. Ni har en massa ekonomer på tidningen. Slå er ihop med ’dessa ingenjörer m fl, som är redo att arbeta med frågor rörande regleringen av produktionen och fördelningen, upplåt mittuppslaget i er stora ”apparat” (tidningen) åt en saklig bearbetning av exakta uppgifter om produktionen och produktfördelningen i Ryssland, om bankerna och syndikaten osv, osv – just här kan ni bli till nytta för folket, just här kommer det inte att vara till någon större skada att ni sitter mellan två stolar, just ett sådant utarbetande av ”planer” skall inte väcka löje utan tacksamhet hos arbetarna.

När proletariatet har segrat, kommer det att handla på följande sätt: ekonomer, ingenjörer, agronomer osv skall sättas till att under arbetarorganisationernas *kontroll* utarbeta en ”plan”, att kontrollera den, att finna ut arbetsbesparande medel genom centralisation, att finna ut de enklaste, billigaste, bekvämaste och mest omfattande kontrollmetoderna och kontrollåtgärderna. För detta arbete skall vi betala ekonomerna, statistikerna och teknikerna bra, men – om de inte utför arbetet samvetsgrant och helt *i de arbetandes intresse*, så kommer vi inte att ge dem någonting att äta.

Vi är för centralism och för en ”plan”, men det skall vara den *proletära* statens centralism och plan, en plan för proletär reglering av produktionen och fördelningen i de fattigas, de arbetandes och utsugnas intresse, *mot* utsugarna. Som ”riksomfattande” är vi villiga att erkänna endast det som bryter kapitalisternas motstånd, som ger fullständig makt åt folkflertalet, dvs proletärerna och halvproletärerna, arbetarna och fattigbönderna.

* *
*

Det femte argumentet är att bolsjevikerna inte kommer att kunna behålla makten, emedan ”situationen är utomordentligt komplicerad ...”

Vilka slughuvuden! De är kanske villiga att finna sig i revolutionen – om bara inte ”situationen” vore ”utomordentligt komplicerad”.

Sådana revolutioner förekommer inte, och suckandena efter en sådan revolution rymmer ingenting annat än en borgerlig intellektuells reaktionära lamentationer. Även om en revolution inleddes i en situation som inte förefaller att vara så värst komplicerad, framkallar revolutionen själv under sin utveckling *alltid* en *utomordentligt* komplicerad situation. Ty en revolution, en verklig, djupgående, ”sant folklig” revolution, för att tala med Marx, är en otroligt komplicerad och smärtsam process, då det gamla samhällssystemet dör bort och ett nytt föds, ett nytt levnadssätt uppstår för tiotals miljoner människor. En revolution är den häftigaste, mest rasande och desperata klasskamp och inbördeskrig. Ingen enda stor revolution i historien har ägt rum utan inbördeskrig. Och endast människor i fodral kan tro att ett inbördeskrig är tänkbart utan en ”utomordentligt komplicerad situation”.

Om situationen inte vore utomordentligt komplicerad, så skulle det inte heller bli någon revolution. Den som är rädd för vargar skall inte ge sig in i skogen.

I det femte argumentet finns det ingenting att analysera, ty det innehåller ingen ekonomisk, politisk eller överhuvudtaget någon annan tanke. Det innehåller endast suckande av personer som blivit bedrövade och uppskrämda av revolutionen. Jag skall tillåta mig att anföra ett par små personliga minnen för att karakterisera detta suckande.

Ett samtal med en rik ingenjör kort före julidagarna. Ingenjören hade en gång varit revolutionär och medlem av det socialdemokratiska, ja t o m det bolsjevikiska partiet. Nu var han helt fylld av skräck och raseri över de upproriska och okuvliga arbetarna. Om det åtminstone vore sådana arbetare som de tyska, sade han (en bildad person, som varit utomlands), jag inser naturligtvis i allmänhet att den sociala revolutionen är oundviklig, men hos oss, med den sänkning av arbetarnas nivå som kriget medfört ... är detta ingen revolution, det är en avgrund.

Han vore villig att erkänna den sociala revolutionen om historien skulle föra fram till den lika fredligt, lugnt, obehindrat och punktligt som ett tyskt snälltåg kör in på stationen. En stram konduktör öppnar vagnsdörrarna och ropar: "Den sociala revolutionens station. Alle aussteigen [avstigning för samtliga passagerare] !" Då skulle han kunna byta sin anställning som ingenjör hos herrarna Tit Titytj mot en plats som ingenjör hos arbetarorganisationerna.

Denne man har sett strejker. Han vet vilken storm av lidelser den allra vanligaste strejk alltid framkallar, tom under den fredligaste tid. Han förstår naturligtvis, hur många miljoner gånger starkare stormen måste vara när klasskampen väckt *hela* det arbetande folket i ett jätteland, när krig och utsugning drivit miljoner människor till förtvivlans gräns, människor som under århundraden plågats av godsägarna, som kapitalisterna och tsarens ämbetsmän under årtionden plundrat och pryglat. Allt detta förstår han "teoretiskt", han erkänner allt detta endast med *läpparna*, han är helt enkelt skräckslagen av den "utomordentligt komplicerade situationen".

Efter julidagarna var jag, på grund av den särskilt omsorgsfulla uppmärksamhet som kerenskij regeringen hedrade mig med, tvungen att gå under jorden. Det var naturligtvis arbetare som höll sådana som jag gömda. I en liten arbetarbostad i en av Petrograds avlägsna arbetarförorter bjöd man på middag. Vårdinnan kom med bröd. Värden sade: "Se bara vilket präktigt bröd. Nu vågar 'de' inte ge oss dåligt bröd. Och vi hade närapå glömt, att man kan få gott bröd i Petrograd."

Jag blev överraskad av denna klassmässiga bedömning av julidagarna. Mina tankar kretsade kring händelsens politiska betydelse, vägde dess roll i det allmänna händelseförloppet, undersökte ur vilken situation denna historiens sicksackväg framsprungit och vilken situation den skulle skapa, hur vi borde ändra våra paroller och vår partiapparat för att anpassa den till det förändrade läget. Brödet hade jag, en människa som ej lidit nöd, inte tänkt på. Brödet kom på något sätt av sig självt, ungefär som en biprodukt av skriftställararbetet. Till det som utgör grunden för allt, till klasskampen för brödet, kommer tanken genom politisk analys på en synnerligen komplicerad och invecklad väg.

Men den förtryckta klassens representant, i detta fall en välavlönad och intellektuellt inriktad arbetare, tar direkt tjuren vid hornen med den förvånande enkelhet och rättframhet, med den fasta beslutsamhet, med den häpnadsväckande klara blick som är lika fjärran från oss intellektuella som himlens stjärnor. Hela världen är uppdelad i två läger: "vi", de arbetande och "de", utsugarna. Det finns inte en skymt av förvirring med anledning av det skedda: det är en av drabbningarna i arbetets långa kamp med kapitalet. Förluster är oundvikliga under framryckningen.

”Vilken kvalfull sak den är denna revolutionens ‘utomordentligt komplicerade situation’ – så tänker och känner den borgerlige intellektuelle.

”Vi har klämt åt ‘dem’, ‘de’ törs inte vara så fräcka som förut. Klämmer vi åt ännu mera, så blir vi av med dem en gång för alla” – så tänker och känner arbetaren.

* *
*

Det sjätte och sista argumentet är att proletariatet inte kommer ”att kunna motstå trycket av alla frientliga krafter som kommer att sopa bort inte bara proletariatets diktatur utan till på köpet hela revolutionen”.

Försök inte skrämna oss, mina herrar, det kommer ni inte att lyckas med. Vi såg dessa fientliga krafter och deras anstormning under kornilovrevolten (som kerenskijregimen på intet sätt skiljer sig ifrån). Hur proletariatet och fattigbönderna sopade bort kornilovrebellerna, i vilket ömkligt och hjälplöst läge bourgeoisins anhängare och även de fåtaliga representanterna för de särskilt välsituerade och särskilt revolutions-”fientliga” lokala skikten av de små jordägarna råkade, det har alla sett och det kommer folket ihåg. Delo Naroda av den 30 september söker intala arbetarna att ”ha tålmod” med kerenskijherrsskapet (dvs med kornilovherrsskapet) och med Tseretelis fejkade bulyginska дума till inkallandet av konstituerande församlingen (som sammankallas under skyddet av ”militära åtgärder” mot upproriska bönder!). Delo Naroda upprepar med andan i halsen just det sjätte av Novaja Zjizns argument och skriker sig hes: ”Kerenskijregeringen kommer under inga omständigheter att underkasta sig” (sovjetmakten, arbetarnas och böndernas makt, som Delo Naroda kallar ”Trotskijs och Lenins” makt för att inte stå pogromhjältarna och antisemiterna, monarkisterna och kadeterna efter – så ser de metoder ut som socialistrevolutionärerna tillgriper!!).

Men varken Novaja Zjizn eller Delo Naroda kan skrämna de medvetna arbetarna. ”Kerenskijregeringen”, säger ni, ”kommer under inga omständigheter att underkasta sig”, dvs den kommer att upprepa kornilovrevolten – för att tala enklare, tydligare och mera rakt på sak. Och herrarna på Delo Naroda vågar säga att detta blir ett ”inbördeskrig”, att det är ”förskräckliga perspektiv”!

Nej, mina herrar, ni kommer inte att kunna bedra arbetarna. Det blir inte ett inbördeskrig utan ett fullständigt hopplöst kupp försök av en klick kornilovmän. Vill de ”inte underkasta sig” folket utan till varje pris provocera det till en upprepning i stor skala av det som hände kornilovmännen i Vi-borg, om det är vad socialistrevolutionärerna önskar, om det är vad medlemmen av socialistrevolutionärernas parti Kerenskij önskar, så kan han driva folket till raseri. Men skrämna arbetarna och soldaterna med detta, det kan ni inte, mina herrar.

Vilken gränslös fräckhet: de har snickrat till en ny bulyginsk дума, genom bedrägeri rekryterat reaktionära kooperatörer och bykulaker till sin hjälp, till dem fogat kapitalisterna och godsägarna (de s k censuselementen) och med detta band av kornilovmän vill de *bryta folkets vilja*, arbetarnas och böndernas vilja.

De har i ett bondeland drivit saken därefter att en bred flod av bondeuppror sveper fram överallt! Man tänke sig bara: i en demokratisk republik där 80 procent av befolkningen är bönder har bönderna drivits till uppror ... Samma Delo Naroda, Tjernovs tidning, ”socialistrevolutionära” partiets organ, som den 30 september hade fräckheten att råda arbetarna och bönderna att ”ha tålmod”, var tvungen att i en ledare den 29 september erkänna följande:

”Nästan ingenting har hittills gjorts för att avskaffa de *förslavande* förhållanden som fortfarande råder på landsbygden, särskilt i Centralryssland.”

Samma Delo Naroda säger i samma ledare den 29 september att ”Stolypins grepp fortfarande starkt gör sig gällande” i de ”revolutionära ministrarnas” metoder. Det betyder med andra ord och klarare och enklare uttryckt att tidningen kallar Kerenskij, Nikitin, Kisjkin & Co *stolypinmän*.

”Stolypinmännen” Kerenskij & Co har drivit bönderna till uppror, de tillgriper nu ”militära åtgärder” mot bönderna och söker trösta folket med konstituerande församlingens inkallande (ehuru Kerenskij och Tsereteli redan en gång *bedragit* folket när de den 8 juli högtidligt förklarade att konstituerande församlingen skulle samlas på utsatt tid, den 17 september, men sedan *bröt sitt ord* och tvärtemot t o m *mensjeviken Dans* råd uppsköt dess sammankallande – inte till slutet av oktober som den dåvarande mensjevikiska centrala exekutivkommittén önskade utan till slutet av november). ”Stolypinmännen” Kerenskij & Co vill trösta folket med ett snart inkallande av konstituerande församlingen som om folket skulle kunna tro på personer som redan en gång farit med osanning i en sådan sak, som om folket skulle kunna tro att konstituerande församlingen kan sammankallas *på ett riktigt sätt* av en regering som tillgriper *militära åtgärder* i avlägset liggande byar, dvs uppenbarligen döljer godtyckliga arresteringar av medvetna bönder och valfusk.

Man driver bönderna till uppror och har nu mage att säga dem: ”Ni måste ‘ha tålomod’, ni måste vänta och lita på den regering som vill lugna de upproriska bönderna med ‘militära åtgärder’!”

Det har gått därhän att hundratusentals ryska soldater stupar under offensiven efter den 19 juni, att kriget förlängs, de tyska matroserna gör uppror och kastar sina befälspersoner överbord. Så långt har det gått och hela tiden svarvar man till fraser om fred *utan att föreslå alla* krigförande en rättvis fred, och så har man mage att säga arbetarna och bönderna, att säga de soldater som går sin undergång till mötes: ”Ni måste ha tålomod”, lita på ”stolypinmannen” Kerenskij's regering, ha ännu en månad förtroende för kornilovgeneralerna, kanske skall de under denna månad skicka ytterligare några tiotusental soldater till slaktbänken ... ”Ni måste ha tålomod”.

Är inte detta skamlöst så det förslår??

Nej, herrar socialistrevolutionärer, Kerenskij's partikolleger, ni kommer aldrig att kunna lura soldaterna!

Inte en enda dag, inte en enda timme *till* kommer arbetarna och soldaterna att tolerera Kerenskij's regering, ty de vet att en *sovjet*regering *genast* kommer att föreslå alla krigförande en rättvis fred och följaktligen *med all sannolikhet* att medföra ett omedelbart vapenstillestånd och en snar fred,

Inte en enda dag, inte en enda timme *till* kommer soldaterna i vår bondearmé att tolerera att Kerenskij's regering, som slår ned bondeuppror med *militära åtgärder*, blir sittande mot sovjeternas vilja.

Nej, herrar socialistrevolutionärer, Kerenskij's partikolleger, ni kommer inte att kunna bedra arbetarna och bönderna längre.

* *
*

I frågan om de fientliga krafternas anstormning, som enligt den dödsförskräckta Novaja Zjizn kommer att sopa bort proletariats diktatur, finns ytterligare ett oerhört logiskt och politiskt fel, vilket endast personer som låtit skrämra sig ända till otillräknelighet kan undgå att se.

”De fientliga krafternas anstormning kommer att sopa bort proletariats diktatur”, säger ni. Mycket bra. Men, snälla medborgare, ni är ju alla ekonomer och bildade människor. Ni vet alla att det är meningslöst och okunnigt att sätta demokrati i motsats till bourgeoisie, att det är detsamma som att sätta pud och arsjin* i motsats till varandra. Ty det finns demokratisk bourgeoisie och det finns odemokratiska småborgerliga skikt (kapabla till ett Vendée).

”Fientliga krafter” är en fras. Men *bourgeoisin* (som även godsägarna stöder) är ett klassbegrepp.

Bourgeoisin och godsägarna, proletariatet samt småbourgeoisin, småägarna, i främsta rummet bönderna – det är de tre huvud-”krafter” som Ryssland liksom *varje* kapitalistiskt land är uppdelat i. Det är de tre huvud-”krafter” som för länge sedan påvisats i varje kapitalistiskt land (även i Ryssland) inte endast genom vetenskaplig ekonomisk analys utan även genom *de politiska erfarenheterna* av *alla* länders moderna historia, genom erfarenheterna av *alla* europeiska revolutioner ända sedan 1700-talet, genom erfarenheterna av de *två* ryska revolutionerna 1905 och 1917.

Ni hotar alltså proletärerna med att bourgeoisins anstormning kommer att sopa bort deras makt? Det är den enda mening er hotelse har, något annat innehåll har den inte.

Mycket bra. Om t ex bourgeoisin kan sopa bort arbetarnas och fattigböndernas makt, då återstår ingenting annat än ”koalitionen”, dvs ett förbund eller en överenskommelse mellan småbourgeoisin och bourgeoisin. Ingenting annat är ens tänkbart!!

Men koalitionen har ju prövats under ett halvår och har lett till sammanbrott, och ni själva, snälla men tankeoförmögna medborgare på Novaja Zjizn, har ju *tagit avstånd* från koalitionen.

Vad blir då resultatet?

Ni har till den grad trasslat in er, medborgare på Novaja Zjizn, ni har till den grad låtit skrämra er att ni inte kan få det enklaste resonemang att gå ihop, att ni knappast kan *räkna till tre och ännu mindre till fem*.

Antingen all makt åt bourgeoisin – det har ni för länge sedan upphört att försvara och bourgeoisin själv vågat inte ens stamma fram en antydning härom, eftersom den vet att folket redan den 20-21 april med en stöt störtade denna makt och nu skulle störta den tredubbelt bestämdare och skoningslösare. Eller makten åt småbourgeoisin, dvs dess koalition (förbund, överenskommelse) med bourgeoisin, ty småbourgeoisin vill inte och kan *inte* ta makten självständigt och oavhängigt, vilket alla revolutioners erfarenheter har bevisat och vilket även den ekonomiska vetenskapen bevisar då den klagar att man i ett kapitalistiskt land kan försvara kapitalet eller försvara arbetet, men inte kan stå däremellan. Denna koalition har i Ryssland under ett halvår prövat dussintals metoder men misslyckats.

Eller slutligen all makt åt proletärerna och fattigbönderna, mot bourgeoisin för att bryta dess motstånd. Detta har ännu inte prövats och ni, mina herrar på Novaja Zjizn, *avråder* folket från att göra det, ni försöker skrämra det med er egen skräck för bourgeoisin.

En fjärde möjlighet är inte ens tänkbar.

* Pud, gammalt ryskt viktmått = 16,38 kg; arsjin, gammalt ryskt längdmått = 0,71 m – *Red*

Om alltså Novaja Zjizn fruktar proletariatets diktatur och avvisar den emedan den proletära makten möjligen skulle kunna slås ned av bourgeoisin, så är det liktydigt med *ett hemligt återtåg till kompromiss* med kapitalisterna!!! Det är klart som dagen att den som fruktar motstånd, den som inte tror på möjligheten att bryta detta motstånd, den som lär folket ”Akta er för motstånd från kapitalisterna, ni kommer inte att klara det” – han uppmanar *därmed* åter till kompromiss med kapitalisterna.

Novaja Zjizn har trasslat in sig hopplöst och jämmerligt precis som alla småborgerliga demokrater som nu ser koalitionens sammanbrott och inte vågar försvara den öppet men på samma gång, skyddade av bourgeoisin, fruktar proletärernas och fattigböndernas allmakt.

* *
*

Att frukta kapitalisternas motstånd och samtidigt kalla sig revolutionär och vilja räkna sig till socialisterna – vilken skam! Hur djupt var inte den genom opportunisten fördärvade internationella socialismen tvungen att falla för att sådana röster *skulle kunna* göra sig hörda!

Kapitalisternas motståndskraft har vi redan sett, har hela folket sett, ty kapitalisterna är medvetnare än andra klasser och insåg genast sovjeternas betydelse, de spände genast *alla sina krafter* till det yttersta, satte i gång allt och alla, tillgrep alla medel, gick så långt som till de oerhördaste lögn- och förtalsmetoder, till militärsammansvärjningar *för att stjälpa sovjeterna*, reducerade dem till ingenting, prostituerade dem (med all hjälp av mensjevikerna och socialistrevolutionärerna), förvandlade dem till pratkvagnar och trötta ut bönderna och arbetarna med månadslångt tomt prat och revolutionslek.

Men proletärernas och fattigböndernas motståndskraft *har vi ännu inte sett*, ty denna kraft blir fullt synlig först när makten befinner sig i händerna på proletariatet, när tiotals miljoner människor som nu är nedtryckta av nöd och kapitalistiskt slaveri av egen erfarenhet får se och känna att makten tillfallit de förtryckta klasserna, att makten hjälper de fattiga att bekämpa godsägarna och kapitalisterna, att den *bryter* deras motstånd. *Först* då kan vi se vilken oförbrukad motståndskraft mot kapitalisterna som slumrar i folket, först då kommer det som Engels kallar den ”latenta socialismen” att framträda, först då kommer det mot varje *tiotusental* öppna eller förstuckna, aktiva eller passiva fiender till arbetarklassens makt att resa sig *en miljon* nya kämpar om hittills varit politiskt sovande, vegeterat i sitt eländes kval och i förtvivlan, som förlorat tron på att även de är människor, att även de har rätt att leva, att den moderna centralicerade statens hela makt även kan tjäna dem, att den proletära milisens avdelningar med fullt förtroende kallar även *dem* att varje dag direkt och omedelbart delta i statsförvaltningen.

Med välvilligt deltagande av personer som Plechanov, Bresjkovskaja, Tsereteli, Tjernov & Co har kapitalisterna och godsägarna gjort allt för att *besudla* den demokratiska republiken, att till den grad besudla den genom sitt kryperi för rikedomerna att folket bemäktigas av apati och likgiltighet, *att det inte bryr sig om någonting*, ty en svältande kan inte skilja republik från monarki, den förfrusne, barfotade, utpinade soldaten som går i döden för främmande intressen är inte i stånd att hysa kärlek till republiken.

Men när varje diversearbetare, varje arbetslös, varje köksa, varje rutinerad bonde får se – inte i tidningarna utan med egna ögon – att den proletära makten inte kryper för rikedomerna utan hjälper de fattiga, att denna makt inte ryggas tillbaka för revolutionära åtgärder, att den tar ifrån parasiterna de överflödiga livsmedlen och ger dem åt hungrande, att den med tvång inkvarterar hemlösa i de rikas bostäder, att den tvingar de rika att betala för mjölken men inte ger dem en enda droppe mjölk innan *alla* fattiga familjers barn fått tillräckligt med mjölk, att jorden övergår till de arbetande, att fabriker och bankerna ställs under arbetarnas kontroll,

att miljonärerna genast och strängt bestraffas för att de undanhåller sina rikedomar – ja, när de fattiga får se och känner detta, då skall ingen makt i världen, vare sig kapitalisternas eller kulakernas eller det över hundratals miljarder rådande internationella finanskapitalet, kunna besegra folkrevolutionen. I stället kommer *den* att besegra hela världen, ty den socialistiska omvälvningen mognar i alla länder.

Vår revolution är oövervinnlig om den inte fruktar sig själv, om den överlämnar hela makten till proletariatet, ty bakom oss står proletariatets omätligt mycket större, mer utvecklade, bättre organiserade världskrafter som temporärt tryckts ned av kriget men inte tillintetgjorts utan tvärtom mångdubblats av det.

* *
*

Hur kan man frukta att herrar kapitalister skall ”sopa bort” bolsjevikernas makt, dvs proletariatets makt, när proletariatet är tillförsäkrat fattigböndernas hängivna stöd! Vilken kortsynthet, vilken skamlig rädsla för folket, vilket hyckleri! Personer som visar denna fruktan tillhör den ”högre” (enligt kapitalistisk måttstock den högre, i själva verket den *ruttna*) ”societeten”, vilken för ordet ”rättvisa” på läpparna utan att själv tro på det, bara av gammal vana, som en fras, utan att lägga in något som helst innehåll i det.

Här ett exempel :

Hr Pesjehonov är en känd halvkadet. En moderatere trudovik och meningsfrände till personer som Bresjkovskaja och Plechanov går det inte att finna. En tjänstvilligare minister har bourgeoisin inte haft. En mera glödande anhängare av ”koalition”, av överenskommelse med kapitalisterna har världen inte sett!

Och sådana här erkännanden var denne herre *tvungen* att göra i sitt tal på den ”demokratiska” (läs: bulyginska) konferensen, enligt vad den försvarsvänliga Izvestija rapporterar:

”Det finns två program. Det ena är ett program för gruppkrav, klasskrav och nationella krav. Detta program försvaras mest öppet av bolsjevikerna. Men inte heller för andra delar av demokratin är det lätt att avstå från detta program. Det är ju dock fråga om de arbetande massornas, de förbisedda och förtryckta nationaliteternas krav. Och det är därför inte så lätt för demokratin att bryta med bolsjevikerna, att avstå från dessa klasskrav framför allt av den anledningen att dessa krav i själva verket är rättvisa. Men detta program, för vilket vi kämpade före revolutionen, för vilket vi genomförde revolutionen och vilket vi alla under andra omständigheter enhälligt skulle ha stött, innebär under nuvarande förhållanden en kolossal fara. Faran är för närvarande så mycket större som dessa krav måste ställas i ett ögonblick då det är omöjligt för staten att tillgodose dem. I främsta rummet måste det hela – staten – skyddas, den måste räddas från undergång och härför finns endast en väg: att inte tillgodose kraven hur rättvisa och starka de än framstår utan tvärtom pålägga inskränkningar och offer vilka är oundvikliga från alla sidor.” (Izvestija TsIK den 17 september)

Hr Pesjehonov begriper inte att så länge kapitalisterna sitter vid makten försvarar han inte det hela utan det ryska och det ”allierade” imperialistiska kapitalets egoistiska intressen. Hr Pesjehonov begriper inte att kriget skulle upphöra att vara ett annexionskrig, ett imperialistiskt rövarkrig först när man brutit med kapitalisterna, med *deras* hemliga fördrag, med *deras* annexioner (erövringar av främmande jord), med *deras* finansiella banksvindlerier. Hr Pesjehonov begriper inte att kriget skulle bli ett försvarskrig, ett rättvist krig först *efter* denna brytning och ifall fienden skulle avvisa en formenligt föreslagen rättvis fred. Hr Pesjehonov begriper inte att när ett land kastat av sig kapitalets ok, överlämnat jorden åt bönderna och upprättat arbetarkontroll över bankerna och fabrikerna, så skulle dess försvarsförmåga bli *mångdubbelt* större än ett kapitalistiskt lands.

Och det viktigaste är att hr Pesjehonov *inte* begriper att när han är tvungen att erkänna bolsjevismens rättvisa, erkänna att dess krav är ”*de arbetande massornas*” krav, dvs

befolkningsmajoritetens krav, så *uppger* han därmed hela sin ståndpunkt, hela den småborgerliga demokratins hela ståndpunkt.

Just detta är vår styrka. Just därför kommer vår regering att bli oövervinnlig: t o m motståndarna är tvungna att erkänna att bolsjevikprogrammet är ”de arbetande massornas” och ”de förtryckta nationaliteternas” program.

Hr Pesjechonov är ju politisk vän till kadeterna, till Jedinstvos och Delo Narodas anhängare och till personer som Bresjkovskaja och Plechanov, han är representant för kulakerna och sådana herrar, vilkas hustrur och systrar i morgon skulle komma och sticka ut ögonen på sårade bolsjeviker med sina paraplyer, om bolsjevikerna led nederlag mot Kornilovs trupper eller (vilket är alldeles detsamma) Kerenskijs trupper.

Och denne herre är *nödgad* att erkänna ”det rättvisa” i bolsjevikernas krav.

För honom är ”rättvisa” endast en tom fras. Men för massan av halvproletärer, för majoriteten av den genom kriget ruinerade, marterade och utpinade småbourgeoisin i stad och på land är det ingen fras utan den mest akuta, mest brännande, den allra viktigaste frågan om svältöd, om ett stycke bröd. Just därför *går det inte* att bygga *någon* politik på ”koalition”, på en ”kompromiss” mellan de hungrandes och ruinerades intressen å ena sidan och utsugarnas intressen å den andra. Just därför är en bolsjevikregering *tillförsäkrad* stöd av *dessa* massor, av deras stora majoritet.

Rättvisa är ett tomt ord, säger de intellektuella och de skurkar som gärna utger sig för att vara marxister med den upphöjda motiveringen att de ”beskådat *bakdelen*” av den ekonomiska materialismen.

Idéerna blir en makt när de griper massorna. Och just nu materialiserar bolsjevikerna, dvs den revolutionära proletära internationalismens representanter, genom sin politik den ide som överallt i världen sätter omätliga arbetande massor i rörelse.

Rättvisan ensam, enbart de genom utsugningen uppretade massornas känsla skulle aldrig ha fört dem in på den rätta vägen till socialism. Men då storbankernas, syndikatens, järnvägarnas osv materiella apparat på grund av kapitalismen vuxit ut, då de framskridna länderna med sina utomordentligt rika erfarenheter hopat reserver av teknikens under, vilkas användning hämmas av kapitalismen, då de medvetna arbetarna har byggt upp ett parti med en kvarts miljon medlemmar för att planmässigt ta denna apparat i sina händer och sätta den igång med stöd av alla arbetande och utsugna – då dessa betingelser är för handen finns det ingen kraft på jorden som kan hindra bolsjevikerna – *om de inte låter skrämman sig* och om de förstår att ta makten – att behålla den tills den socialistiska världsrevolutionen har segrat.

Efterord

Föregående rader hade redan skrivits när ledaren i Novaja Zjizn av den 1 oktober gav oss en ny pärla av enfald, vilken är så mycket farligare som den döljer sig bakom en mask av sympati för bolsjevikerna och bakom det högvisa brackresonemanget ”låt inte provocera er” (låt inte fånga er av skriken om provokation som syftar till att skrämman bolsjevikerna och *avhålla* dem från att ta makten).

Så här ser denna pärla ut:

”Lärdomar av sådana rörelser som den 3-5 juli å ena sidan och kornilovdagarna å den andra har alldeles klart visat, att en demokrati som förfogar över organ med mycket stort inflytande bland befolkningen är oövervinnerlig när den intar en defensiv position i inbördeskriget och lider nederlag och förlorar alla vacklande mellanskikt när den tar initiativet och går till offensiv.”

Om bolsjevikerna i en eller annan form gav efter det minsta för källborgaridiotin i detta resonemang, så skulle de föra både sitt parti och revolutionen till undergång.

Ty författaren till detta resonemang, som åtagit sig att tala om inbördeskrig (just det rätta ämnet för en i alla avseenden angenäm dam), har förvrängt *historiens lärdomar* i denna fråga på ett otroligt komiskt sätt.

Så här resonerade den proletärt revolutionära taktikens representant och grundare, Karl Marx, om dessa lärdomar, om historiens lärdomar i *denna* fråga:

”Nu är upproret en konst, lika väl som kriget eller andra konstarter, och underkastat vissa regler, som om de åsidosätts leder till fördärv för det parti, som gör sig skyldigt härtill. Dessa regler, logiska följder av partiernas väsen och de förhållanden, med vilka man i sådant fall har att göra, är så klara och enkla, att den korta erfarenheten av 1848 gjorde tyskarna tämligen väl bekanta med dem. För det första får man aldrig leka med upproret, om man icke är besluten att bjuda alla konsekvenser av leken spetsen. Upproret är en ekvation med ytterst obestämda storheter, vilkas värde kan ändras med varje dag; de stridskrafter mot vilka man har att kämpa, har organisationens, disciplinens och den hävdvunna auktoritetens fördel helt på sin sida [Marx åsyftar här upprorets ”svåraste” fall, nämligen mot den ”stabila” gamla makten, mot en armé som ännu icke råkat i upplösning under inflytande av revolutionen och regeringens vacklan] ; om man inte kan uppbringa stora krafter mot detta, så blir man slagen och tillintetgjord. För det andra, om upproret en gång börjat, så bör man handla med största beslutsamhet och gå till offensiv. Defensiv är döden för varje väpnad resning; den är förlorad redan innan den hunnit mäta sig med fienden. Överraska motståndaren, så länge hans trupper är spridda, sörj dagligen för att nya, om också små framgångar vinns; bevara den moraliska övervikt som den första framgångsrika resningen skänkt dig; dra till dig de vacklande element som alltid följer den starkare stöten och ständigt ställer sig på den säkra sidan; tvinga dina fiender till reträtt, innan de kan samla sina krafter mot dig; kort sagt, handla i överensstämmelse med de ord som fälldes av Danton, den störste hittills kände mästaren i revolutionär taktik: de l’audace, de l’audace, encore de l’audace! ”. (Karl Marx, *Revolution und Kontre-revolution in Deutschland*, tyska upplagan 1907, S. 118).

Vi har gjort om allt det där, kan ”också”-marxisterna på Novaja Zjizn säga om sig själva, i stället för trefaldig djärvhet har vi två egenskaper: ”Vi har två ting: måttfullhet och ackuratess.” För ”oss” betyder världshistoriens erfarenheter, den stora franska revolutionens erfarenheter ingenting. Viktiga för ”oss” är erfarenheterna från de två rörelserna 1917, förvrängda genom Moltjalins glasögon.

Låt oss betrakta dessa erfarenheter utan dessa nätta glasögon.

Den 3-5 juli jämför ni med ”inbördeskrig”, eftersom ni trodde på Aleksinskij, Pereverzev & Co. Det är typiskt för herrarna på Novaja Zjizn att de tror på *sådana* personer (utan att själva göra det minsta för att *samla informationer* om den 3-5 juli trots att de förfogar över en stor dagstidnings väldiga apparat).

Men låt oss för ett ögonblick anta att den 3-5 juli inte var upptakten till inbördeskrig, som hölls inom gränserna för en upptakt av bolsjevikerna, utan ett verkligt inbördeskrig. Låt oss anta det.

Vad bevisar då denna lärdom i så fall?

* Djärvhet, djärvhet och återigen djärvhet! – Red

För det första att bolsjevikerna inte övergick till offensiv, ty det är obestridligt att de natten mellan den 3 och 4 juli och rentav den 4 juli hade kunnat vinna en hel del om de hade gjort det. Defensiven var deras svaghet, ifall man talar om inbördeskrig (som Novaja Zjizn gör och inte om att förvandla ett spontant utbrott till en demonstration av samma typ som den 20-21 april, vilket *fakta* visar).

Således talar "lärdomen" emot de vise männen på Novaja Zjizn.

För det andra, om bolsjevikerna den 3-4 juli inte ens satte sig uppror som mål, om *inte en enda grupp* av bolsjeviker ens tog upp denna fråga, så ligger orsaken därtill *utanför* ramen för vår tvist med Novaja Zjizn. Ty vi tvistar om "inbördeskriget", dvs upprorets, *lärdomar* men inte om att ett revolutionärt parti avhålls från tanken på uppror genom insikt om att inte ha majoriteten på sin sida.

Eftersom alla vet att bolsjevikerna fick majoritet både i huvudstädernas sovjeter och i landet (över 49 procent av rösterna i Moskva) först *betydligt* senare än i juli 1917, så får man följaktligen återigen inte alls de "lärdomar" som den i alla avseenden angenäma damen Novaja Zjizn önskar.

Nej, nej, låt hellre politiken vara, medborgare på Novaja Zjizn!

Om ett revolutionärt parti inte har majoriteten bland de revolutionära klassernas förtrupper och i landet, så kan det inte ens bli tal om uppror. Dessutom krävs för ett uppror: 1) revolutionens framväxande i landsomfattande skala; 2) den gamla regeringens, t ex "koalitions"-regeringens, fullständiga moraliska och politiska bankrutt; 3) betydande vacklan bland alla mellanskikten, dvs bland dem som *inte* är helt för regeringen fast de igår var helt för den.

Varför har Novaja Zjizn på tal om "lärdomar" av den 3-5 juli inte ens märkt denna ytterst viktiga lärdom? Därför att det inte var politiker som sysselsatte sig med en politisk fråga utan en grupp intellektuella uppskrämda av bourgeoisin.

Vidare. För det tredje visar fakta att *upplösningen* bland socialistrevolutionärer och mensjeviker började just *efter* den 3-4 juli, just i samband med att herrar Tsereteli hade *avslöjat sig* genom sin *julipolitik*, just i samband med att *massorna* i bolsjevikerna lärde känna *sina* förkämpar och i "socialblockisterna"* förrädare. Valen i Petrograd den 20 augusti som medförde seger för bolsjevikerna och *krasch* för "socialblockisterna" bevisade denna upplösning fullständigt redan före kornilovkuppen. (Delo Naroda försökte nyligen vederlägga detta genom att hemlighålla valsiffrorna för alla partier. Det är emellertid självbedrägeri och bedrägeri mot läsarna; enligt uppgifter i Den av den 24 augusti, vilka endast gäller staden, steg kadeternas andel av de avgivna rösterna från 22 procent till 23 medan antalet väljare som röstade på dem sjönk med 40 procent; för bolsjevikerna steg andelen av rösterna från 20 procent till 33 medan antalet väljare sjönk med endast 10 procent; för alla "mellanpartier" sjönk andelen av rösterna från 58 procent till 44 och antalet väljare sjönk med 60 procent!!).

Upplösningen bland socialistrevolutionärer och mensjeviker efter julidagarna och före kornilovdagarna bevisas även av att "vänster"-flygeln inom båda partierna växte till nästan 40 procent. Det var en "hämnad" för herrar Kerenskijs förföljelser mot bolsjevikerna.

Oavsett "förlusten" av några hundra medlemmar vann det proletära partiet kolossalt den 3-4 juli, ty just under dessa svåra dagar förstod *massorna* och lärde känna dess hängivenhet och

* Dvs mensjeviker och socialistrevolutionärerna, som hade ingått ett block, en koalition med bourgeoisin –
Red

socialistrevolutionärernas och mensjevikernas *förräderi*. ”Lärdomen” blir således helt annorlunda än Novaja Zjizn: gå inte från de jäsande massorna till ”demokratins moltjalin-figurer” och om du gör uppror så gå till offensiv och överrumpla fienden medan hans styrkor är splittrade.

Är det inte så, herrar ”också-marxister” på Novaja Zjizn?

Eller består ”marxismen” i att man *inte* lägger en noggrann beräkning av det *objektiva* läget till grund för sin taktik utan meningslöst och kritiklöst vräker både ”inbördeskrig”, ”sovjetkongress och sammankallande av en konstituerande församling” i en hög?

Men det är ju helt enkelt löjligt, mina herrar, det är ju ett direkt hån både mot marxismen och mot varje logik överhuvudtaget!

Om det *objektiva* sakläget inte ger någon grund för klasskampens skärpning till ett ”inbördeskrigs” stadium, varför började ni då tala om ”inbördeskrig” *i samband med* ”sovjetkongress och konstituerande församling”? (Just denna rubrik har ifrågavarande ledare i Novaja Zjizn.) Då måste man tydligt säga läsarna och bevisa för dem, att det objektiva läget *inte* ger någon bas för ett inbördeskrig och att man därför kan och måste göra fredliga och konstitutionellt legala, juridiskt och parlamentariskt ”enkla” saker som en sovjetkongress och en konstituerande församling till hörnsten i taktiken. Då är det *möjligt* att ha uppfattningen att en sådan kongress och en sådan församling verkligen är i stånd att *fatta avgörande beslut*.

Men om ögonblickets objektiva förhållanden innebär att ett inbördeskrig är oundvikligt eller åtminstone sannolikt, om ni inte har börjat tala om det ”för ro skull” utan tydligt sett, anat, haft på känn att inbördeskriget står för dörren, hur kan man då göra en sovjetkongress eller en konstituerande församling till hörnsten?? Det är ju att gyckla med de svältande och martera-de massorna! Tror ni kanske att den svältande är villig att ”vänta” två månader? Eller skall förfallet, om vars tillväxt ni själva dagligen skriver, gå med på att ”vänta” på sovjetkongressen eller på konstituerande församlingen? Eller skall den tyska offensiven samtycka till att ”vänta” på sovjetkongressen eller konstituerande församlingen om vi inte vidtar några allvarliga åtgärder för att sluta fred (dvs om inget formellt förslag till en rättvis fred görs till alla krigförande) ? Eller har ni några uppgifter som tillåter er dra slutsatsen att den ryska revolutionens historia, som från den 28 februari till den 30 september försiggått ovanligt stormande och oerhört snabbt, från den 1 oktober till den 29 november skall kännetecknas av en absolut lugn, fredlig, legal och väl avvägd takt, som utesluter alla utbrott, språng, militära nederlag och ekonomiska kriser? Eller skall armén vid fronten, om vilken en *icke-bolsjevik*, officeren Dubasov officiellt, i frontsoldaternas namn förklarat att den ”inte kommer att slåss”, lugnt svälta och frysa till ett ”fastställt” datum? Eller skall bondeupproret upphöra att vara ett element av inbördeskrig för att ni kallar det ”anarki” och ”pogrom”, för att Kerenskij skickar ”militära” styrkor *mot bönderna*? Eller är det möjligt och *tänkbart* att regeringen skall kunna utföra ett lugnt, riktigt och *äkta* arbete på att inkalla konstituerande församlingen i ett *bondeland* samtidigt som denna regering *undertrycker* ett bondeuppror?

Skratta inte åt ”förvirringen i Smolnyjinstitutet”, mina herrar! Er egen förvirring är inte mindre. På inbördeskrigets hotande frågor svarar ni med virriga fraser och ömkliga konstitutionella illusioner. Just därför säger jag att om bolsjevikerna skulle ge efter för sådana stämningar, så skulle de leda både sitt parti och sin revolution till undergång.

N Lenin

Den 1 oktober 1917

Skrivet i slutet av september – den 1 (14) oktober 1917

Publicerat i oktober 1917 i tidskriften *Prosvestjenije* nr 1-2

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 34, s 287-339